SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

SANDARA
Published by the Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States
840 W. 33rd St., Chicago, Ill.
Phone YArds 7-4789

METAI XXXVI — PENKTADIENIS, VASARIO-FEBRUARY 4 D., 1949 M. — No. 5

Bolševiku Propagandos Antis Nušalo Kojas Washingtone

BRUOŽAI

—Rašo V. G.—

APIE TUOS PARTIZANUS.
IR TOKIUS DALYKUS JIE GAMINA.
GRIŽUSIO LAIŠKAS.

Štai dar keletas žinių, aplinkiniais keliais gautų iš Lietuvos, apie partizaninę veiklą.

Lietuviai partizanai buvo pritrūkę lėšų. Nieko nelaukdami jie užpuolė Antonovo "bravorą", išsivežė keliolika bačkų degtinės ir paskiau ją pardavinėjo savo apylinkės žmonėms arba mainė ant maisto produktų.

Kitoje vietoje partizanai įteikė penkių dienų ultimatumą Maskvos kolonistams apleisti kolchozą. Maskoliai, nelaukdami termino pabaigos, sukrovė savo daiktus į vežimus ir išdūmė Kauno link.

— o —

Vienas vokiečių lakūnas, pabėgęs iš sovietų nelaisvės, pasiekė savo gimtinę — Hanoverį. Jis pasakoja, jog einant jam per Lietuvą ir Rytinę Prūsiją, sutikęs nemažai lietuvių partizanų, kurie gelbėjo jam pareiti pro sovietines sargybas.

Paklaustas kiek galėtų būti partizanų Baltijos kraštuose, jis atsakė: "Jų užtinki visur, tik tikro skaičiaus negaliu pasakyti."

— o —

Ekonomistai nurodo, jog dolerio vertė pamažu lipa aukštyn. Jeigu paimti, jog 1939 metais doleris buvo ištikro vertas 100 centų, tai pabaigoje 1948 metų jo vertė buvo 57 centai. Ilgai netrukus bus pasiekta 60 centų. Mažas skirtumas, bet visgi yra šis tas.

Jeigu ne Marshall'o planas ir jei nebūtų leidžiama tiek pinigo apsiginklavimui, tai doleris pasiektų 75 centų vertės.

— o —

Du garbingi svečiai iš užjūrio: pral. Krupavičius ir V. Sidzikauskas pirmas prakalbas turėjo Baltimore, Md. pereitą sekmadienį. Abu jie papasakojo daug ką įdomaus ir publika atydžiai jų klausėsi.

Pradžioje pral. M. Krupavičius nesijautė gerai, nes jo balsas užkimo tą patį rytmetį prieš prakalbas. Bet su pagelba mikrofono lengvai buvo galima jį išgirsti.

Baltimoriečiai tą dieną sudėjo $1.000 Lietuvos gelbėjimo akcijai.

— o —

Čechijoj komunistai nusavino ir ražončių dirbtuvę. Galima buvo manyti, jog ta bizni jie visai likviduos, nes kaip gi jie gali gaminti ir platinti tokius pamaldžius dalykus!

Bet komunistai ne tik nesumažino, o penkiariopai padidino ražončių išdirbimą, tikėdami eksportuoti juos į kitas šalis, tame skaičiuje ir į jungtines Valstijas. Tuomi raudonieji ban dys įrodyti, jog religija jų krašte nėra persekiojama.

— o —

Gydytojai nepaliauna ieškoje priemonių apsiginti nuo vėžio ligos. Atrodo, jog šiokia tokia pažanga vėl yra padaryta. Sloan-Kettering ligoninėje, Detroite, gydytojai suradę naują ginklą. O tai yra taip vadinami harmonai, kurie atlieka tam tikras pareigas žmogaus kraujo sistemoje.

Buvo patirta, jog atsiradus vėžio ligai tuli armonai pasikeičia, arba apsilpsta. Kitaip sakant, jie apsilpsta kovojant su ta liga. Taigi jeigu į kraują įleisti naujų harmonų, tai vėžio ligos plėtimasis esą galima sulaikyti. Šioj srity jau daromi platūs bandymai.

— o —

Prieš keletą dienų Stalinas pareiškė, jog jis norėtų susitikti su Trumanu tokioj vietoj, kuri būtų priimtina ir pasikalbėti apie atsteigimą taikių santykių tarpe Sovietų Sąjungos ir Jungtinių Valstijų.

Bet amerikiečių vyrlausybė ir spauda šaltai priėmė tokį pareiškimą. Visi suprato, jog tai yra tik bolševikų "triksas" suvedžioti demokratijas.

Jeigu Maskva ištikro pageidautų taikos, tai ji be tolimesnių kalbų nuimtų Berlyno blokadą ir paliuosuotų okupuotas šalis.

— o —

Sugrįžęs į Lietuvą vienas D. P. pasiuntė į vakarus laišką, kuriame sakoma: "Jaučiuosiu gerai ir tikiu greitai gauti darbo. Oras pas mus labai blogas ir gal teks išvykti kur klimatas yra pastovesnis ir kur nemažai yra mūsų giminių."

Aišku, kad tas rašėjas nesitiki patekti į Floridą, bet į kokį Sibirą, pas artimuosius.

Jam Brangesnė Žmona, Negu Sostas ir Karuna, Sako Karalius Leopold

Cannes, Prancūzija. — Čia buvo pasklidę gandai, kad buvęs Belgijos karalius Leopoldas, kuris dabar randąse ištrėmime, atsikreipęs prie popiežiaus, idant tas panaikintų jo vedybas su princesa De Rathey. Paneigdamas tuos gandus Leopoldas pareiškė: "Aš vertinu savo žmoną daugiau, negu dinastija ir karūną."

Tačiau Romos laikraštis "Giornale Della Sera" teigia, kad Leopoldas siekia panaikinti vedybinius ryšius su jo žmona, kuri esanti prasčiokė, kad tuomi sumažinus pasipriešinimą jo grįžimui į Belgijos sostą.

Laikraštis priduria, kad nors Vatikanas ta reikalą laiko pilnoje slaptybėje, vienok jaučiama, jog popiežius Leopoldo prašyma esąs atmetęs.

Jie Prašo Amerikos Lietuvių Pagelbos

Broliai Amerikos Lietuviai!

Urugvajaus lietuviai turime gražiai progresuojančią ir pačių tėvų išlaikomą "Urugvajaus Lietuvių Mokyklą". Ja lanko per 50 lietuviukų, bet didžiausias mūsų rūpestis tame, kad neturim lietuviškų vadovėlių, dainų knygučių su gaidomis, tautiškų šokių ir vaikų amžiui tinkamų skaitymui knygų.

Broliai amerikiečiai! Padėkite mums mūsų vaikus išauklėti ir išlaikyti lietuviais. Kas turite liekamų knygų, dainų, gaidų, žaidimų ir pasiskaitymui, malonėkite mums paaukoti ir prisiųsti, už ką iš anksto lietuviškai dėkojam. Aukojamas knygas prašome siusti mūsų mokytojo vardu ir žemiau paduodamu adresu:

Petras Čiučelis,
Calle Bogota 4001 Cerro,
Montevideo, Uruguay.

Dėkingi Tamstoms,
Tėvų Komitetas.

Seniausias pasauly granito akmuo yra Mount Airy kalne, North Carolina.

Groundhog Day

Sovietai Vežasi Ką Pagriebę Iš Kinijos

Jie Naudojasi Raudonų Laimėjimais

Rusų prekybos ekspertai Seka Pirmyn Žygiuojančius dalinius

Šanghajus. — Pranešimai iš Mandžiurijos ir komunistų užimtos šiaurinės Kinijos rodo, kad rusai pradeda krauti kapitalą iš kinų komunistų pasisekimų greičiau, negu buvo laukta. Daugelis žinių šaltinių sutinka, kad sovietų prekybos ekspertai nuolatos vyksta iš šiaurės, ieškodami prekių pasikeitimo galimybių su komunistų užimta Kinijos dalimi. Rusų geležinkelių specialistai seka žygiuojančius raudonuosius dalinius, pagreitindami atstatymą dvieju pagridinių Mandžiurijos geležinkelių; kur pagal prez. Roosevelto susitarimą Yaltoje davė rusams dideles teises naudotis jais.

Tiek energijos buvo skirta atstatymui šių geležinkelių, kad manoma, jog šios linijos funkcijonuoja, veždamos Mandžiurijos grūdus Sibiran, kur yra didelis maisto trūkumas. Pabėgėliai iš Mukdeno praneša mate tokias grūdų siuntas.

Rusų specialistai apžiūrėjo turtingas Kailin anglių kasyklas prie Tangshau į šiaurės rytus nuo Tientsin.

Vienas iš svarbiausių veiksmų, kuris rodo, kad rusai turi tikslo prisirišti komunistinę Kiniją prie sovietinių valstybių "šeimos" (pagal šiaurinės Kinijos stebėtojo nuomone), yra tai atnaujinama telegrafo ir pašto sistema. Paštu apsimainymas vyksta su sovietinių satelitų kraštais per Rusiją, tuo tarpu kai su demokratiniais kraštais yra uždrausta.

Daugelis fantastinių pranešimų prasiskverbia iš komunistų užimtų kraštų. Vienas sako, kad rusų lėktuvai skrenda iš Dairen į Tsinan. Kitas pranešimas sako, kad dvi divizijos uniformuotų rusų dalinių atvyko Mukdenan.

Kaip tekę yra matyti Amerikos korespondentams komunistų ginklus, kurie buvo nacionalistų paimti, daugumoje buvo rusų ir japonų tipo. 1945 metais rusai rado Mandžiurijoj didelius japonų ginklų sandėlius, kurie vėliau buvo perduoti kinų komunistams.

Tai Butų Dar Vienas Bereikšmis Pinigų Mėtymas

Sen. McMahon (D., iš Conn.) pareiškė, kad kongresas planuoja plačiau supažindinti žmones anoje pusėje geležinės uždangos, ką atominė energija ir atomo bomba gali reikšti jiems. Tą manoma atlikti surengiant seriją paskaitų apie atominę energiją ir atominės bombos baisenybes. Girdi, Rusijos ir jos satelitų šalyse žmonės tiksliai yra laikomi pilnoje nežinystėje visokiomis melagystėmis apie atominės bombos baisenybes.

Kokiu gi būdu ponas senatorius mano pasiekti Rusijos arba kitų Rusijos pavergtų šalių žmones? Sovietų ir jų satelitų vadai labai gerai žino atomo bombos baisenybes. O jeigu jų žmonės nežino, tai jie ir nežinos. Jeigu Sovietų spauda ir radio dabar neinformuoja savo žmonių apie atomo energiją ir jos baisenybes, tai ji neinformuos ir apie kongresinės atomo komisijos veiksmus. Ten privačiai žmonės neturi radio, kuriuomi mes galėtumem pasiųsti jiems tas informacijas. Todėl ir kongresinės atomo komisijos žygiai nereikštų nieko daugiau,

Kariška Vadovybė Siulo Vokietijos Valdymą Valst. Departamentui

Washingtonas. — Amerikos karinė vadovybė Vokietijoje prašo prez. Trumaną, kad amerikiečių zonos Vokietijoje tvarkymas būtų perleistas Valstijos Departamentui ir tuomi kariška vadovybė būtų paliuosuota nuo atsakomybės. Tačiau nei Baltasis Namas, nei valstijos departamentas nesiskubina daryti jokių pakeitimų, ypatingai kol ten tęsiasi "šaltasis karas". Karo sekretorius Royall irgi ragina Baltąjį Namą prie tokiu permainų.

Gen. Lucius D. Clay irgi pakartotinai prašo prez. Trumano, kad jį paliuosuotų iš militarinio gubernatoriaus Vokietijoje pareigų, bet Prezidentas nesiskubina ir prašo generolą pasilikti toje vietoje kiek galima ilgiau.

Raudonieji Šnipai Siunčiami Vokietijon

Frankfortas (INS). — Šiandie paskelbta, kad sovietai siunčia vakarų Vokietijon gerai išlavintus slaptus agentus kaip paleistus karo belaisvius su tikslu įsibriauti į sąjungininkų karinę valdžią už atsakingus pareigūnus, kad galėtų vogti sąjungininkų paslaptis

Tai Būta Niekšiško Žmogaus

Kas tai nakties metu priėjo prie bičių avilių, kurie priklausė Klarensui Pflunger, Wrightstown, Wis. Išviso išnešta 40 svarų medaus. Ne gana to plėšikas išmetė biteles ant sniego ir trejetas tūkstančių jų greitai sušalo.

Stalinui Rupi Ne Taika Bet Supiudyt Vakarų Valstybes

Sovietų Rusija Tokia Gera, Kad Niekas į Ją Nenori Grįžti

Londonas. — Šiomis dienomis vienas Sovietų ambasados Londone tarnautojas pajuto, kad jam reikės grįžti į Stalino valdomą tėvynę. Jis suprato ką tas viskas reiškia, kuomet pajuto esąs nelaisvėje — Kasenkinos padėtyje. Nematydamas kitokios išeities, jis staigiai apsimetė pavojingai "sergąs" apendicitu. Patekęs į Hemmersmith ligoninę, nieko nelaukdamas leidosi pro langą ir užbaigė savo dienas.

Tai mat, kokia gera Stalino tėvynė, kad niekas į ją nenori grįžti.

Benešas Aklai Tikėjo Stalino Pažadams

Neparuošė Krašto Apsaugos Iš Vidaus

Neseniai New Yorką pasiekė Dr. Edward Taborsky, sekretorius buv. Čechoslovakijos prezidento Edw. Benešo.

Dr. Tabolsky pareiškė, jog didžiausia Benešo klaida visoj jo karieroj buvo aklas pasitikėjimas Stalinui.

1945 metais Stalinas užtikrino jį, jog Čechoslovakijai nėra ko bijotis Rusijos; pastaroji trokštanti tiktai taikos ir draugiškumo Bet ilgai netrukus Stalinas pradėjęs kasti duobę čechų demokratijai ir laisvei. Benešas taip pat tikėjo ir čechų premierui ir komunistų vadui Gottwaldui, bet pasirodė, jog ir tas lygiai melavo, kaip ir jo "bosai" Kremliuje.

Stato Paminklą Adomui Mickevičiui Poznany

Minint 150 metų sukaktuvę nuo poeto Adomo Mickevičiaus užgimimo, Poznaniaus lenkai kurių tarpe yra nemažai atvykusių iš Vilniaus krašto, nusprendė pastatyti jam didelį paminklą.

Lenkų kvislingai bando vaizduoti A. Mickevičių kaipo didelį liaudies "draugą" ir komunizmo pranašą.

VLIK'o Atstovų Prakalbų Maršrutas – Sekantis

VLIK pirm. **M. Krupavičiaus** yra numatytos prakalbos šiose vietose: vasario 13 d. — New Yorke, vas. 16 d. Newarke, N. J., vas. 20 d. Lawrence, Mass., vas. 27 d. — Waterbury, Conn.

Vykd. Tarybos pirmininko **V. Sidzikausko** yra tuo tarpu numatytas toks prakalbų maršrutas: vas. 6 d. Grand Rapids, Mich., vas. 13 d. — Chicago, Ill. vas. 19 d., — Kenosha, Wis., vas. 20 d. — Pittsburgh, Pa. ir vas. 27 d. — Philadelphia, Pa.

Raudonas Diktatorius Bijosi Iškelti Kojos Už Geležinės Uždangos

Washington. — Pastaromis dienimis viso pasaulio spauda ir radio plačiai prabilo apie Stalino norą susitikti su prezidentu Trumanu išrišimui svarbiųjų ir painiųjų klausimų tarpe Jugtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos. Stalinas pasiūlė ir 7 vietas, kurių vieną prez. Trumanas galėtų pasirinkti tokiam susitikimui (visos jos randasi už geležinės uždangos).

Kiek raudonasis diktatorius yra nuoširdus tokiame savo žygyje, jau galima spręsti vien iš to, kokiais keliais jis to neva susitikimo bando siekti.

Jungtinių Valstijų ambasada yra Maskvoje ir Maskvos ambasada — Washingtone. Rimtas šalies galva būtų pradėjęs tuos žygius per vieną ar kitą ambasadą susisiekdamas su užsienių reikalų Ministerija, arba kad ir su pačiu prezidentu. Dabar gi jis tą žygį pradėjo per pašalinį asmenį — laikraštininką, Kingsbury Smith, "International News Service" agentūros vedėją.

Tas jau vienas parodo, kad Stalino šis manevras yra niekas kitas, kaip tik pigios propagandos tikslais paleista antis.

Pagaliaus, kodėl gi reikia tartis tik su prezidentu Trumanu, aplenkiant dvi kitas suinteresuotas valstybes — Anglija ir Prancūzija? Kremlius, mat, mano, kad jeigu Amerikos prezidentas užmegstų su juo tokius pasitarimus, anos dvi šalys pasijaustų įžeistos ir jam susisektų jas supiudyti ir suskaldyti bendrą frontą prieš agresorių. Ir, žinoma, kuomet vakarinės demokratijos pradėtų piautis, Stalinui būtų gera proga vykinti tolimesnius užkariavimus. Bet jis to niekad nesulauks.

Taigi šis Stalino manevras ir atsimušė į geležinę sieną Washingtone. Mūsų vadai nėra tokie trumparegiai, kaip jis norėtų, kad jie būtų.

Influenzos Epidemija Smarkiai Plečiasi Sovietų Zonoje

Berlynas. — Anglų zonoje išeinąs vokiečių laikraštis "Telegraph" praneša iš Leipzig ir Brendenburg, jog sovietų zonoj smarkiai plečiasi influenzos epidemija. Nors sovietai tą faktą ir slepia, bet pranešime sakoma, kad tik viename Leipzige užrekorduojama po 300 susirgimų kiekvieną dieną. Priežastimi esą žemas gyvenimo standardas ir stoka medicinos pagelbos.

West Virginijos valstija turi sienas su penkioms "kaimynkoms": Pennsylvania, Ohio, Kentucky, Virginia ir Maryland.

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

LITHUANIAN WEEKLY NEWSP9PER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
General Office:
340 West 33rd St., Chicago Telephone YArds 7-4789

SUBSCRIFBTION RATES:

In The United States per year	$3.00
In Canada and All Foreign Countries per year	$4.00

Entered as second class matter OCTOBER 28th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Šeštadienis
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UŽSAKYMŲ KAINA:

Suvienytose Valstijose metams	$3.00
Užsienyje metams	$4.00

Minint Sandaros 35-tą Sukaktį

Visame civilizuotame pasaulyje yra priimta minėti įvairias metines sukaktis — jubiliejus. Mini asmenys, įstaigos, laikraščiai, draugijos bei organizacijos ir net valstybės. Nors sukaktis galima minėti ir kas metai, bet jos skaitomos svarbesnėmis, kuomet sukanka 5, 10, 20, 25 ir tt. metai. Mes gi, sandariečiai šiais metois minime laikraščio ir organizacijos jau net 35-tą sukaktį.

Kaip jau buvome kartą prisiminę, mūsų laikraščiui jau sukako 35 metai sausio 14-tą, o organizacijai — Amerikos Lietuvių Tautinei Sandarai sukaks spalio 3-čią š.m. Kadangi laikraštis ir organizacija yra du neatskiriami vienas nuo kito organai, taigi nuo vienos iki kitos datos laikotarpyje mes ir minėsime savo jubiliejų.

Šiame laikotarpyje mes turime atlikti daugiau, negu kad atlikdavome kituose laikotarpiuose. Pirmiausiai turime peržvelgti ką esame atlikę ir ką turėjome atlikti ir, jeigu nebuvo atlikta, tai kodėl? Kokios kliūtys sulaikė mus nuo tų darbų? Toliau, turime nubrėžti planus tolimesnei mūsų veiklai.

Šiandiena Sandariečių darbotvarkėje svarbiausiu punktu yra Lietuvos laisvinimo bei kitl su tuo susijusieji darbai. Bet dirbdami šioje srityje, mes daug ką galime atlikti ir savo laikračiui bei organizacijai. Mūsų nuoširdus ir nesviruojantis prisirišimas bei darbuotų lietuvių ir Lietuvos labui, nejučioms patraukia plačiąją visuomenę prie mūsų. Tik reikia tas visas progas tinkamai išnaudoti.

Mes jau esame minėję kelias mūsų organizacijos ir laikraščio sukaktis. Bet, kaip paprastai, ko ilgiau gyvename, to svarbesnės darosi mūsų sukaktys. Taigi ir šį jubiliejų švenčiant, mes turime atlikti daugiau, negu pirmesnes sukaktis minint.

Tatai, dirbdami Lietuvos laisvinimo darbą, pasistengkime taip dirbti, kad perdaug nesuskriaustumem ir patys savęs; ypatingai yra gera proga stiprinti savo laikraštį ir organizaciją.

Pogrindžio Judėjimas Rytinėje Vokietijoje

Vakarinėj Vokietijoj einantis laikraštis "Mintis" paduoda žinių, kad per paskutinius mėnesius sovietų okupuotoje Vokietijos zonoje stipriai išaugo antisovietinių kovos grupių veikla. Padažnėjo sabotažo aktai įmonėse ir užpuolimai SED veikėjų, kurie, žinoma, tuos dalykus nutyli.

Tos kovos grupės dažniausiai nebūna stipresnės kaip 10 vyrų ir tarp savęs palaiko tik atsitiktinus ryšius. Centrinė vidaus reikalų administracija abejoja dėl centrinės pasipriešinimo organizacijos buvimo, kadangi ilgesnį laiką ji negalėtų likti nepastebėta.

Tos pasipriešinimo grupės iš vakarinių Berlyno sektorių sovietų zonos gyventojams nugabena daug propagandinės medžiagos, ir dėl to toje zonoje darosi "vis neramiau". Rytų zonos palicijos valdyboje spėjama, kad tų kovos grupių veikla dėl to yra taip sunku išaiškinti, kadangi jų nariai tuo pačiu metu yra ir SED nariais.

Manoma, kad pirmoje eilėje į tą veiklą gali būti įsitraukę buv. socialdemokratai, nors jie ir stipriai yra saugojami, bet vis dėlto turi daug galimybių. Šiuo metu už tariamą nelegalią veiklą sovietų zonoje suimama ir perduodama NKVD įstaigoms apie 1,000 asmenų.

RIAS Berlyno radio pranešė, kad į Vakarų Vokietiją pabėgo Ostenburgo, Saksonijoje, burmistras Plueckthunas. Jis pabėgo, norėdamas išvengti sovietų slaptosios policijos arešto.

Australija – Išvietintojų Viltis

Vakarų Europoje lietuviai tremtiniai vargsta jau keturi metai. Didelis skaičius emigravo, apleido Europą ieškodami svetingesnio krašto, prieglobsčio, darbo ir žmogaus teisių. Skurdus pusalkanio ir paniekinto dypuko gyvenimas ir raudonųjų baimė, nes Europoje niekas nėra tikras, ką atneš rytojus, verčia tremtinį ieškoti bet kokios skubios galimybės išvažiuoti.

Į USA. įvažiuoti viltims mažėjant, kad tremtinių dauguma čia galėtų pakliūti, ypatingai šiuo metu kada norima pakeisti tremtiniams įsileisti bilius, tai daugelis kreipia akis į Australiją.

Praėjęs karas pažadino nelauktą pramonės augimą. Anksčiau Australija buvo žinoma kaip kviečių ir avių augintoja, o dabar kasmet ji pagmina po 20,000 automobilių, su po 12,000 tonų laivų, keturius naikintuvus ir kt. Tokios namų ūkio reikmenys kaip elektriniai šaldytuvai, dulkių siurbliai, radio aparatai, dabar gminami Australijoje ir net eksportuojami.

Bet vistiek atsakingi australai į ateitį žiūri su rūpesčių. Australija yra baltojo žmogaus paskutiniu bastionu Pacifike. Jos savo gyventojų perpildytoms sritims ieško tamsiaodžiai kaimynai, ypač Indonezijoje, kolonizavimo plotų. Be abejonės jų žvilgsnis naturaliai krypsta į tuščią kontinentą, kuris atkakliai laikosi savo "baltos Australijos politikos". Spalvotieji į Australiją neįsileidžiami.

Bet politinė ir geografinė būklė verčia Australiją gyventojų skaičių padidinti, todėl dažnai pasigirsta balsų, reikalaujančių imigrantų iš Europos.

APŽVALGA

"ORLEANO MERGELĖ", PAKLIUVUSI Į HOLLYWOODĄ

Šiuo metu didesniuose Amerikos miestuose rodoma plačiai išgarsinta filma "Joan of Arc" arba lietuviškai — Orleano mergelė.

Kadangi ši istorija yra gana jautri ir pilna dinamitinės kontroversijos, tai gaminant krutamą paveikslą buvo pakviesti kaipo patarėjai trys žymūs dvasiškijos atstovai. Jų žodis, beabejo, buvo galutinas.

Bet, kaip sakoma, daug virėjų sugadina barščius. Ši filma irgi žymiai apgadinta ilgais ir nuobodžiais bandymais išteisinti bažnyčios dignitarus ir visą kaltę už žiaurų Orleano mergelės sudeginimą suversti ant parsidavėlių anglams.

Šie ir yra dalykai neigiamai atsiliepę į filmą, kuri galėjo būti ištikro įspūdinga ir įtikinanti.

JIEMS ATRODO, JOG VISKAS KUOGERIAUSIAI KLOJASI

Atsirado paviršutiniai galvojančių komentatorių, kurie mano, jog Maskva ištikro pasukusi taikos keliu ir apie naujas agresijas nesapnuoja. kaipo įrodymus jie patiekia sekančius argumentus:

1) Sovietai nenutraukė orinio susisiekimo tarpe Berlyno ir vakarų; 2) Bolševikų invazija į Persiją ir Vienos blokada neišsipildė; 3) Maršalo Tito nebuvo nubaustas: 4) Suomija nesusilaukė Čechoslovakijos likimo ir panašiai.

Bet visa tai dar nieko nepasako. Sovietai vykina savo užkariavimų programą laipsniškai. Jeigu Europoje negirdėti apie naujus bolševikų smurtus, tai už tai jų yra Azijoj, kur visu smarkumu vykinama to kontinento užkariavimo programa. Kai ji bus dalinai atlikta, tada pragaro kartas ims išnaujo kunkuliuoti ir likusioj Europos dalyje.

MEDICINOS PROFESIJĄ NORIMA PAVERŠTI Į UŽDARYTĄ "SHOPĄ"

Įvairių valstijų medikų asociacijos turi priėmusios tokius nutarimus, kurie faktinai uždaro durfis užsienyje baigusiems mokslus gydytojams gauti prak tikavimo teises.

Šiuo metu atvykusieji iš DP stovyklų gydytojai turi pereiti visokias "stacijas" kol gauna leidimą laikyti ekzaminus, o daugelyje vietų prie ekzaminų visai neprileidžia. Tuom tarpu gydytojų Amerikoje trūksta, ypatingai mažesniuose miesteliuose.

Neseniai Minnesota gubernatorius Youngdahl viešai pasmerkė tokį medicinos monopolizavimą. Medikų associaciją jis prilygino prie uždarytos "shapos" arba dirbtuvės, kurioje leidžiama dirbti tik tiems, kuriuos atsiunčia unijų varšininkai.

Gub. Youngdahl sukvietė gydytojų organizacijų atstovus, patardamas jiems pakeisti savo nusistatymą ir palengvinti iš svetur atvykusiems gydytojams gauti praktikavimo teises.

Būtų gerai, kad panašų žingsnį padarytų ir kitų valstijų gubernatoriai.

Debesėliai

Debesėliai šilkasparniai
Saulės blizgančioj šviesoje,
Lyg ant marių baltos būrės,
Dangaus krikštole plaukioja.

Tolimoj pietų šalyje
Tyros bangos okeano,
Juos pagimdė išauklėjo
Ir šilkais juos apkedeno.

Ir išleido į kelionę
Po kitas šalis lakioti,
O pietų vėjeliui liepė
Juos lydėti ir daboti.

Ir keliauja debesėliai
Kur tik nori, kur sumano
Ir po tyrlaukius klajoja
Ir po plotus okeano.

Naktį ilsis tarp kalnynų,
Ryto šypsos pailsėję.
O paskui, lyg gulbių pulkas,
Vėl išplaukia draug su vėju.

Kur pranyksta debesėliai,
Niekas, niekas jų nežino...
Ar jie tyrlaukiuos sutirpsta
Ar plotmėje vandenyno.

Kad Aš Bučiau...

Gale lauko toli
Trys epušės auga,
Trys epušės raudojėlės
Tarpu savęs kalba:

— Kad mergelė būčiau,
Puiki panaitėlė —
Tai dainuočiau, tai lakštuočiau,
Rytą vakarėlį...

— Kad mergelė būčiau,
Jauna pjovėjėlė —
Svieto gailias ašarėles
Rinkčiau prijuostėlėn...

— Kad mergelė būčiau,
Motulės dukrelė —
Siųsčiau margą gromatėlę
Jaunąjam berneliui.

Jaunąjam berneliui,
Beržui svyrunėliui;
Pamylėčiau, nubučiuočiau,
Kad nebeliūdėtų.

Nebus Skirtumo

Prancūzijos karalius Liudvikas XV sykį buvo susižeidęs koją ir pašaukė žinomą tais laikais gydytoją Mareau.

— Tikiuosiu — ištarė karalius — jog mane gydysi skirtingai negu kiekvieną kitą pilietį.

— Taip, jeigu jūsų koja pasidarys visai skirtingą nuo kitų piliečių — ramiai atsakė gydytojas.

PER MANO KOŠTUVĄ

Anti-vokiško nusistatymo rašeivos tvirtina, kad, girdi vokietis vis liks vokiečiu.

O kuo jie nori, kad vokietis liktų? Lietuviu? Lenku? Rusu? Prancūzu? Žydu?

Jei lietuvis nori likti lietuviu, tai taip ir reikia. Jei britas nori likti britu, tai nieko blogo. Jei amerikietis nori likti amerikiečiu, tai negi darysi jam už tai priekaištą. Tai kuriuo pagrindu daromas priekaištas vokiečiui, kai jis nori likti vokiečiu.

Prez. Truman, siūlydamas T-H darbo įst. atšaukti duoda naują darbo įstatymo projektą. Tame projekte be kita ko nereikalauti iš unijų valdybų narių išpildyti afidavitus, liūdijančius juos nesančiais komunistais.

Taigi komunizmas Washingtono pareigūnams vis tebėra tik "raudonoji silkė".

Gerhart H. Seger, New Yorko vokiško laikraščio "Neue Zeitung" redaktorius, pareiškė: "Aš manau, kad morališkais pagrindais Stalino negalima sulaikyti nuo pradėjimo karo, nes jis morališkai negeresnis už Hitlerį, bet jis gali pasirodyti gudresniu už Hitlerį." Todėl, girdi, karo nepradėsiąs.

Laisvės ir teisybės ieškančioms tautoms visai nesvarbu susekti, kuris iš tų dviejų latrų gudresnis ir morališkesnis. Bet be galo svarbu, kad Amerikos ir vakarųų Europos vadai pasirodytų gudresniais ir morališkesniais už tuos du latru.

Floridos gubernatorius pareiškė neleisiąs, kad jo valstijoj įsigalėtų kukluksai. Bet nei tas, nei kiti gubernatoriai dar nepaskelbė, kad neleisią, kad jųjų valstijoj neįsigalėtų komunistai. Amerikos vadams kukluksai baisesni, negu komunistai.

Italija turi keletą milionų bedarbių. Jie sudaro sąlygas komunizmui tarpti. Italijos gyventojų perviršis negali plisti į kitas šalis, nes tas kelias jiems uždarytas. Italai negali keltis į kolonijas, nes jų buvusias kolonijas valdo Anglija ir reikalauja, kad tos buvusios italų kolonijos jai būtų pripažintos.

Anglija reikalauja sau Italijos kolonijų nežiūrint į tai, kad Anglija turi didelę, kaip Sibirą, Kanadą, didelę kaip visą Europą, Australiją, žymią Afrikos dalį. Ar toks Anglijos elgesys derinasi su teisingumu, su pastovios pasaulio taikos kūrimu?

Radio komentatorius, kurį velionis Rooseveltas buvo pavadinęs kronišku melagium piktinasi, kam tuli amerikiečiai priima ordenus nuo Argentinos prezidento Perono.

Jis ne vienas toks yra. Bet šie ponai nesipiktino, kai tuli Amerikos karininkai priėmė Stalino atsiųstus ordenus.

Nuo pat karo pabaigos Amerikos vyriausybė uoliai gaudo, traukia teisman ir baudžia tuos amerikiečius, kurie tarnavo Hitleriui, Mussoliniui, arba Japonijos militaristams. Jau kalėjimuose iš tokių sėdi poetas Ezra Pound, laikraštininkas Douglas Chandler, laikraštininkas Robert H. Best; dabar eina teismas merginos Mildred E. Gillars, laukia teismo taip vadinama Tokyo Rose.

Tas tvarkoje. Bet netvarkoj tas, kad Amerikos vyriausybė nei ištolo nerodo tokio uolumo griebti už kalnieriaus tieins, kurie tarnauja Stalinui, daug baisesniam Amerikos ir žmonijos priešui, negu Hitleris, Mussolini ir Tojo sudėti daiktan.

— Eolas.

Lietuvos Žmoniu Padavimai

Kaip Medžiotojas Vedė Kunigaikščio Dukterį

Kitą kartą vienas ūkininkas turėjo du sūnu; vienas jų mėgo talkininkauti tėvui ūkyje, gi kitas turėjo patraukimą medžioti. Tėvas jam to nedraudė: net nupirko gerą šautuvą.

Vaikinas medžiodavo žvėris ir paukščius. Taip jam ir bėgo dienos, bevaikštinėjant laukais ir giriomis. Bet vieną pavakarį, jam bemedžiojant pagiriais, ėmė greitai kilti juodas debesys ir griausti. Staiga pakilo kiškis — jis šovė, bet kiškis tik pasispyrė ir jau miške. Jis paskui kiškį. Kiškis kažkur dingo. Kiškio beieškodamas, jis atklydo prie tokio didelio ąžuolo. Aukštai tame ąžuole pamatė skylę, iš kurios išlindęs šuniukas kraiposi: kaip tik sužaibuoja ir sugriaudžia, tas šuniukas šmakšt į skylę, kai nustoja ir vėl išlenda kartais katė, kartais juodvarnis ir pledena sparnais ar vaiposi prieš debesį. Dabar vaikinas galvoja, kas čia daryti? Jau mato, kad velnias krečia juokus, tyčiojasi iš debesio. Jis buvo girdėjęs, kad velnias sidabru galima nušauti. Dantimis sulankstęs sidabrinį piniga, paskui primušė šautuvą. Kai tik iš skylės išlindo katė, jis nutaikęs kad šovė, jog net iš katės tik degutas pasipylė!

Nuslinko debesys. Nusiblaivė dangus. Vaikinas pagiryje susitiko tokį senuką su šautuvu. Tas jam ir sako: — Dėkui tau, vaikeli, kad tą mano baidyklę nušovei: aš jau kelinti metai gainiuojuos, o vakar iš Prancūzijos atsiginiau į šitą giria. Čia ir įlindo skylėn, ir aš nieko negalėjau padaryti. Už tai duosiu šį šautuvą: ką tik panorėsi, tą ir nušausi. O kad ir karimuomenė tave apstotų, tu vienu šūviu visus nušausi.

Medžiotojas padėkojo senukui ir nuėjo sau. Vaikinas apsispren, kad su tokiu šautuvu nėra kas veikia namuose. Tai visus atsisveikino ir išėjo. Ėjo, ėjo ir nuėjo į tokią kunigaikštystę, į jos didžiausią miestą.

Tame mieste jis apsistojo viename viešbutyje. Savininkas besikalbant pasakė: "Pas mus viskas gerai būtų, tik mūsų kunigaikštį baigia nukariauti toks ir toks karalius. Jau beveik visus kareivius išžudė". — "Na, kas yra tam jūsų kunigaikščiui, kad jam nesiseka? Aš vienas nuveikčiau!"

Viešbutininkas tuoj pranešė kunigaikščiui. Kunigaikštis pasišaukęs jį, ir klausia: "Ar galėtum padėti mano priešus sumušti?" — "Galėčiau". — Jeigu [illegible] būtumei mano žentas.

Medžiotojas tuoj ištraukė karan. Priešo kariuomenės buvo didelė daugybė, bet jis kaip šovė — visi negyvi krito. Karalius, iš antro surinkęs kariuomenę, puolė. Bet medžiotojas visus išskynė, o karalius gyvas pasidavė. Po to medžiotojas vedė kunigaikščio dukterį ir valdė abu kraštus.

Ne Lengvai Klojasi

Dvi kūmutės kalbasi tarpusavy:

— Ir įsivaidink tokią brangenybę! Už viską lupa tiesiog nežmoniškai!

— Tikra tiesa! Pereitą mėnesį pirkaus naują suknelę, batukus, mažą radio miagamam kambariui ir iš mano vyro mėnesinio uždarbio veik nieko nebeliko!

Susiprato

Pardavėjas aprūpino visais reikalingais ofiso įrengimais jauną advokatą, kuris tik ką pradėjo praktikuoti. Apsidairęs aplink agentas sako:

— Jums dar trūksta "karpetuko" prie durų, nuvalyti batus.

— O ta — atsakė advokatas — aš nusipirksiu padevėtą, kad klientai manytų, jog aš seniai praktikuoju.

Tautine Japonijos gete yra vyšnia.

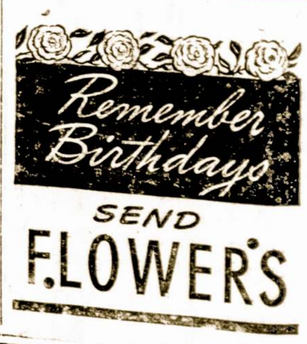

Ar Parduotumet Jį?
Kiek Jis Butų Vertas?

Nei už milioną neparduotumem, tėvai sako, vienok daugelis jų užmiršta parūpinti bent keletą dolerių vaikų ateičiai. Kūdikis niekad nėra permažas kad pradėti del jo taupymą. Užtikrink jam progas ateičiai apdrausta taupumo sąskaita, kuri auga drauge su juom!

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — INSURED UP TO $10,000

District Savings
AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 •
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

Naujas Telefonas: CAlumet 5-4118

VISOKIE NUOTIKIAI IŠ BOSTONO PADANGĖS

Aukavo $50 Amerikos Lietuvių Tarybai

Iš Sandaros 7-tos Kuopos Metinio Susirinkimo

Sausio 23 d. sekmadienį Sandaros namuose įvyko 7-tos kuopos metinis susirinkimas ir po to silkių vakarienė. Susirinkimą atidarė pirm. S. Jakubauskas ir pasveikinęs narius pakvietė tremtinį sandarietį J. Audėną tarti keletą žoddžių. J. Audėnas smulkiai nupasakojo valstiečių liaudininkų ir Sandaros idėjį bendruma bei tų organazacijų istoriją.

Jis kvietė 7 kuopą imtis iniciatyvos paminėti prof. A. Rimkos 5-kių metų mirties sukaktuves. Prof. A. Rimka ir buvo vienas iš skiepintojų Sandaroje valstiečių liaudininku idėjos. Valdyba pažadėjo imtis iniciatyvos ir tokį minėjimą surengti.

Toliau sekė raportai. Finansų sekretorius J. Arlauskas išdavė sekančias pereitų metų pajamas: Iš "Surum-Burum" ir kalakutų loterijos gauta 275 dol. 45 ct., iš 7-tos kuopos bankieto 65 dol. 24 ct., Gabijos choras paaukojo 25 dol., Sandaros Moterų Klubas 50 dol. Iždo globėjas J. Lekys pranešė, kad grynais pinigais ir bonais kuopa turi 1,779 dol. 2 ct. neskaitant namo ir jo inventoriaus.

Į kuopą įstojo 9 nauji nariai. Iš jų ypac paminėtini 2 tremtiniai: buv. žemės ūkio ministeris J. Audėnas ir inž. E. Manomaitis, ir be to vietinių, čia gimęs neseniai Liet. Piliečių Klubo sekretoriumi išrinktas A. Pastelis.

Pirmininkas S. Jakubauskas pasidžiaugė tokia gyva kuopos veikla. Kuopa nutarė paaukoti 16-to Vasario proga Amerikos Lietuvių Tarybai 50 dol. ir Sandaros Labdarybės fondui 25 dol. Buvo nutarta ateityje remti visus organizacijos reikalus ir tam skirti pinigus pagal reikalą.

Susirinkimą uždarius prasidėjo vakarienė. Susirinkimo ir vakarienės metu matėsi ir daug biznierių visuomet nuoširdžiai remiant kuopą: visų žinomas, naujasis Sandaros I-mo apskričio pirm. ir kuopos fin. sekretorius J. Arlauskas, nuošridusis V. Balukonis, "South Boston Cafe" savininkas, "Strand" sav. K. Pocius, produktų krautuvės sav. J. Jakštas, realestatininkas J. Tuinila ir daug kitų.

Pažymėtina, kad 7-ta kuopa turi ir "seniausią" sandarietį, tai yra nuoširdaus sandariečio J. Kirmeliavčiaus sūnus Jonas — 6 metų. Jam buvo įteiktas nario liūdymas. Vakarienės metu buvo parinkta pinigų išsiuntimui siuntinio Vokietijoje vargstančiam invalidui. Vakarienei surengti pasidarbavo: M. Kirkliauskienė, O. Stankienė ir S. Naudžiūnas.

So. Bostono 7-ta Kuopa Kviečia Visus 13 Vasario į Vakarienę

Vasario 13 d. Lietuvių Piliečių Kliube, kampas E ir Silver St. įvyks Sandaros vakarienė. Tą pačią dieną, 2 val. South Bostono High School auditorijoje įvyks Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas. Kuopa kviečia visus po minėjimo dalyvauti vakarienėje. Bus įdomių kalbų ir gerų valgių. Bilietus galima gauti pas valdybos narius ir rengimo komisiją: F. Romskį, J. Kirmelevičių ir V. Končių. Visi paremkime Lietuvos vadavimo darbą.

Gražiai Veikia So. Bostono Tremtinių Ratelis

Atvažiavus daugiau tremtinių, likusiųjų Vokietijoj ir tarpusavio pagelbai įsteigtas ratelis. Turėdamas nors ir nedaug narių gražiai dirba. Neseniai buvo surengta "Dievo paukštelių" vakarienė, kuri davė gražų pelną. Iš jo buvo pasiųsti nustojusiems sveikatos visuomenininkams, Baltijos U-tetui ir Čiurlionio ansambliui 31 siuntinys. Vlikui į Europą pasiųsta 50 dol. ir sušelpta į nelaimę pakliuvusius vietinius tremtinius. Ratelis kiek jėgos leidžia remia visų lietuviškų organizacijų darbą. Gaila, kad dar stipriau neatsistojus ant kojų sunku. Visi iš savo pusės pridarė daug garantijų giminėms bei draugams. Ratelio darbams daug padeda vietiniai, kurie yra dideli tremtinių draugai: vietinis klebonas kun. Virmauskas, J. P. Tuinila, p. J. Tumavičienė, p. Šimkienė, F. Razvadauskas, pp. Kruopai ir daug kitų. Paskutiniame susirinkime išrinkta nauja valdyba: inž. R. Budreika, maj. A. Svilas ir V. Končius. — **V. K.**

New Britain, Conn.

Ruošamasi Paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 31-nų Metų Sukaktį

Visos vietinės organizacijos ir draugijos bendrai ruošiasi iškilmingai paminėti Lietuvos Nepriklausomybės 31 metų sukaktį. Minėjimas įvyks vasario 20 dieną, 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, 354 Park St., New Britain, Conn.

Maloniai prašoma atsilankyti plačioji lietuvių visuomenė, ne tik vietinius, bet ir iš aplinkinių miestų bei miestelių. Turėsime dar negirdėtų kalbėtojų, kurie yra neseniai atvykę iš Europos. Tai Petras Mickūnas, iš Brooklyn, N. Y. ir Juozas Kazickas, iš New Haven, Conn. Be to, išgirsime kleb. Karkauską, kun. Matutį ir kun. Baniusevičių, o gal kas dar žodį tars ir iš vietinių. Toliau seks meninė programo dalis, kuri bus išpildyta bažnytinio šv. Cecilijos choro, vadovaujant šv. Andriejaus parapijos vargoninkui.

Čia turiu pažymėti, kad vargoninkas yra neseniai atvykęs iš Europos lietuvis tremtinys, Vytautas Marijošius, buvęs Kauno operos dirigentas.

— **A. J. Brinius.**

Racine, Wis.

Sausio 8 d. vakare lankėsi prof. P. Labanauskas su motina pas poną J. Kapočių. Taip pat buvo pakviesti i svečius pp. Tamulėnai, Šepikai, Kasparaičiai, Pliurai ir Stankevičiai. Praleista šeštadienio vakaras draugiškais pasikalbėjimais. Buvo prisiminta ir iškelta svarbių klausimų. Prof. P. Labanauskas sutiko duoti eilę paskaitų tėma: "Lietuva ir Maskolija", SLA. dešimto apskričio maršrutu Kenosha, Waukegan ir Racine.

Sausio 8 d. dalyvavau iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios pamaldose. Vietinis klebonas Juozas Augūnas gana tinkamą, apie šeimos sugyvenimą pamokslą pasakė. Bet deja, yra tokių, kurie bėga kas sekmadienį į bažnyčią, toli atsilieka gyvenime ir nepildo kunigo pamokinimo. Nuėję bažnyčion, verkia, dūsauja, meldžias, o sugrįžę namo, pragarą kelia. Tai kur gi ta šeimyninė meilė?

— **Tijūnas.**

Raidės SOS yra priimtas telegrafų kode kaipo pavojaus signalas.

KENOSHA, WIS.

Rengiamasi Tikrai Iškilmingai Paminėti Vasario 16-tą

Kenosha, Wis. — Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius rengia iškilmingą Vasario 16-tos minėjimą, šeštadienį, vasario 19 dieną, 1949 m., 7:00 val. vakare, Šv. Petro parap. svetainėje, 51st St. tarpe 7th ir 8th Ave.

Kalbės ką tik iš Europos atvykęs p-nas V. Sidzikauskas. Adv. Vaclovas Sidzikauskas yra senas Lietuvos diplomatas, buvęs Lietuvos atstovu Šveicarijoj, Austrijoj, Vengrijoj, Vokietijoj ir Anglijoj. Dabar yra Europoj Vykdomosios Tarybos pirmininkas.

Taipgi kalbės Sandaros red. Mikas Vaidyla ir kun. J. Pauliukonis.

Dainuos parapijos choras vadovaujamas varg. P. Bujanausko. Po programo bus šokiai.

Mieli Kenoshiaus ir apylinkės lietuviai! Visi esate kviečiami dalyvauti šioje tautinėje šventėje ir išgirsti šį žymų lietuvių tautos veikėją. P-nas V. Sidzikauskas atvyko kartu su pral. Mykolu Krupavičiu; jis suteiks tikrų žinių amerikiečiams apie Lietuvos ir lietuvių padėtį Europoje.

Kviečia Rengimo Ko-tas.

DETROIT, MICH.

Sandaros 29 kp. Susirinkimas: Naujo Kraujo į Sandaros gyslas

Sekmadienį, sausio 30 dieną, Armano svetainėje įvyko ALT. Sandaros 29-tos kuopos susirinkimas. Nariai užsimokėjo narines mokestis. Taip išrinkta kuopos valdyba 1949 metams. Pirmininku p. Andrius Valuckas, vice-pirmininku — Juozas Overaitis, raštininku — Felix Motuzas ir iždininku — Ambraziejus Kizis.

Šiaja proga reikia pasidžiaugti, kad kuopos pirmininku išrinktas p. A. Valuckas, tai jaunas kraujas į Sandaros gyslas. P-nas Valuckas yra atvykęs iš tremties. Iš profesijos — Agranomas, laikraštininkas-rašytojas. Tremtyje jo knyga "Kolektyvinė Tironija" yra išleista ir pora kitų turi parašęs, kurios dar nėra išspausdintos.

Tą pačią dieną ir toj pačioj vietoj įvyko ir TMD. 68 kuopos susirinkimas. Išrinkta kuopos valdyba. Nariai užsimokėjo narines mokestis ir kuopos raštininkas p. A. Kizis išdalino knygas nariams, gautas iš centro raštininko p. M. Kasparaičio. — **Reporteris.**

ŽINIOS IŠ ROCKFORDO

Rockfordo Lietuvių Darbuotė Ir Kitos Žinios

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius rengiasi paminėti 16 d. Vasario. Mūsų lietuviai masiniai susirinks į "Labor Temple" salę 20 d. vasario, 3 val. po pietų, kur bus gražus muzikalis programas, kurį išpildys SLA. 77 kuopos Kvartetas. Negirdėtas žymus kalbėtojas Dr. Jonas Jasonis, tremtinis, Seno Vilniaus gyventojas. Jaunuoliai tai dienai pasakys tinkamas deklamacijas. Po programo bus užkandžiai, vaišės. Prie geros muzikos žmonės pralėšis Lietuvos šventę.

Rockfordo lietuviai ne kartą įrodė kaipo tikri Lietuvos sūnūs ir dukros. Nors seniai apleido tą šalelę, kur gimė, augo, bandas ganė, sunkius darbus dirbo; kur paliko tėvus, brolius, seseris ir draugus; žalias lygias lankas, mėlyną padangę. Bet Lietuvos kančias, jos žmonių dejavimus, nuo okupanto burlioko režimo, kad ir per geležinę sieną išgirsta, savo šardyse jaučia ir stengiasi jiems padėti. Taip pat ir nepriklausomybės minėjimo dienoje susirinks su pakilusiu upu, pasmerks raudonus barbarus ir reikalaus savo šalies vyriausybės, kad užtartų juos ir padėtų okupantus vyti lauk iš svetimų žemių.

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinio skyriaus susirinkimas vienbalsiai išrinko senus valdininkus eiti pareigas 1949 metais: — pirm. S. Kieliotis, sekretorium P. A. Deltuva, iždininku J. Bacevičius.

BALF'o 85 skyriaus susirinkimas taip pat išrinko senus valdininkus 1949 metams eiti pareigas: — pirm. Juozas Bacevičius, vice-pirm. V. Gramba, sekretoriu P. A. Deltuva, iždininku J. Kasputis. Gauta keleta naujų narių ir daugelis senųjų užsimokėjo duokles. Po susirinkimo buvo palošta bingo.

Mūsų kruopščios gaspadinės paruošė skanių užkandžių; buvo ir vašių. Taip, kad šalpos reikalams liks apie $60 pelno.

Kultūros Draugijos Moterų Skyriaus Veikla

Jos turi pasibriežusios šiais pradėtais metais platų programą. Am. Raudonojo Kryžiaus vajuje kasmetai sukelia apie po porą šimtų dolerių; taip, beabejo bus ir šiais metais. Taip pat ir tremtinių našlaičiams pasiryžusios duoti jų naudai parengimą. Na, ir tremtiniams pakietų siuntimas yra jų programoje.

Kultūros Draugijos Vyrų Sporto Kliubo Vakarienė

Tikrai gražia ir skoninga vakarienę paruošė del savo narių. Keptos žuvys, ežero trautai ir įvairių daržovių kiek kas norėjo. Po užkandžių, pirm. Karolis Virbiskas iššaukė pereito sezono mėgėjus žuvautojus. Kurie pagavo didžiausią savo rūšies žuvį, gavo dovanas net iki $7 už kiekvieną. Petras Skadauskas laimėjo net 4 dovanas.

Po to sekė judomi paveikslai, iš jūrų gelmių, arklių lenktynių ir kitokio sporto. Tai pirmas metinis bankietas, kuriuomi buvo visi patenkinti.

Žvirbliai Laimėjo Kovą

Winnebago kountės rotušę, Romėnų stiliaus su bonėmis ir bokštais, 3 aukštų akmeninis pastatas, užima visą kvartalą. Aplinkui aukšti vinkšnų medžiai; vasarą būdavo tinginiams geras pavėsis.

Keliais vėlesniais metais sulėkdavo žvirbliai ir kiti paukščiai į tus medžius nakvoti, ypatingai šiais metais. Žemė, namas ir medžiai priklauso visuomenei, tai žvirbliai niekam nė gero. Šimtai tūkstančių, netik iš viso miesto, o ir, rodos, iš visos Winn. kountės, pradedant temti, susirenka. Tas jų "šnekučiavimas" per visą naktį dar pakenčiamas, bet kad gyventojams automobilius numargina, kurie ten pasistato, ir sugrįžę nepažįsta savo mašinos, tai jau skandalas — eina su protestais pas šerifa, kam žvirblių nesuvaldo.

Šerifas paskelbė jiems karą: per 2 savaites kas vakarą po 30 vyrų šaudė. Pasekmė menkos. Winn. kountės taryba įsakė šerifui sustabdyti šaudymus ir pasamdė kontraktorius išrauti visus medžius iš šaknų. Miesto gyventojai nepatenkinti — tuos medžius ėmė apie 50 metų išauginti. O dabar senas pastatas, su kalėjimu viršuje, o aplinkui tuštuma, daro prastą išvaizdą.

Dabar žvilbliai pasirinko dar geresnę vietą — S. Main gatvę, bizniaus pastatus: ant palangių briaunų, nian šviesų, vielų ir kur tik yra vietos užsikabinti. Namai gražūs, raudonų plytų, jau išmarginti, o vakare pavojinga eiti saligatviu su švariu švarku, nes virsuj, ent elektros vielų pilna žvirblių. Mat, pas juos sarmatos nėra.

— **Žvalgas.**

Pirmą sykį Lindbergas perskrido Atlantiką į 33 vlandas ir 29 minutes.

CHINESE MOBS RUSH TO GET GOLD . . . This is a general view of immense, undisciplined Chinese mobs which squeezed into Shanghai's Bund in an attempt to get to banks where they could exchange their valuables for gold and silver to take with them as they prepared to flee from advancing Communist armies. Thousands of men, women and children were in the disorderly lines, jamming roads and sidewalks, battling mounted police, gendarmes, naval police and other law enforcement officers. The law strove to preserve order by brandishing tommy guns, bayonets, truncheons, whips and rifle butts. And few of the people managed to get any gold.

Lietuvos Nepriklausomybės Šventės Minėjimas Bus Labai Įspudingas

Chicagos Lietuvių Taryba ruošia Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą vasario 13 dieną (sekmadienį), 1 val. po pietų, Amalgamated Center salėje, 333 S. Ashland Blvd.

Į minėjimą yra pakviestas Illinois valstybės gubernatorius Adlai E. Stevenson, Chicagos miesto majoras Martin H. Kennelly ir Lietuvos buv. prez. Dr. Kazys Grinius.

Svarbiausią kalbą pasakys tik ka iš Europos atvykęs Vykdomosios Tarybos pirm. Vaclovas Sidzikauskas, kuris kartu su prelatu Mykolu Krupavičium (VLIKo pirmininku) trumpam laikui atvyko į Ameriką, Lietuvos laisvinimo reikalais ir dabar jie turi eilę pasimatymų su aukštais valdžios pareigūnais Washingtone.

Be to, minėjime kalbės Lietuvos konsulas Chicagoje Dr. Petras Daužvardis, Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas adv. Antanas Olis ir Tarybos iždin. Mikas Vaidyla. (ALT pirm. L. Šimutis nekalbės, kaip buvo anksčiau paskelbta, nes išvyksta į Clevelandą).

Po kalbų tremtiniai suvaidins vieno veiksmo vaizdelį iš dabartinių Lietuvos partizanų gyvenimo ir kaip kovoja prieš okupantus.

Chicagos Lietuvių Taryba prašo organizacijų, klubų ir draugijų painformuoti savo narius apie įvykstantį minėjimą ir ta proga paskirti auką Lietuvos gelbėjimo reikalams.

Visi lietuviai kviečiami kuo skaitlingiau dalyvauti šiame nepaprastai svarbiame Nepriklausomybės šventės minėjime vasario 13 dieną, 1 valandą popiet, Amalgamated Center salėje, 333 S. Ashland Blvd.

— **Br. Budginas.**

Pasinaudokit Šia Puikia Proga!

Jeigu jūs manote statydinti sau namą **DABAR**, ateikit ir pamatykit mus reikale vietos; mes turime dar 200 lotų šiomis žemomis kainomis: 1 lotas $300.00, 2 lotai už $550.00. Lotai randasi pačioj Willow Springs širdy. Gera "shoppnimui" vieta, bus'ų ir traukinių transporacija; arti mokyklos ir bažnyčios.

S. P. KAZWELL
6950 S. Oakley Ave.
Tel. Pro. 9484 (šauk prieš pietus)
Arba
Archer Ave. ir Spring Street
Tel. Willow Springs 1050
(Nuo 1 iki 5:30 kiekvieną dieną ir sekmadieniais)

Telefone SOU. 3141
BORIS BEVERAGE CO
JUOZAS ARLAUSKAS, SAVININKAS
PRISTATOM TONIKĄ ir VISOKIOS RŪŠIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS ir VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.
VISAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PRIE
BORIS BEVERAGE CO.
220 E Street So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA
SOUTH BOSTON CAFE
V. BALIUKONIS, Sav.
Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.
SOUTH BOSTON CAFE
260 Broadway So. Boston, Mass.

SMAGI, JAUKI IR MALONI UŽEIGA
SILVER CAFE
S. ZAVADSKAS, Sav.
Čia Galite Gauti Geriausius Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti.
KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSILANKYTI!
SILVER CAFE
324 Broadway So. Boston, Mass.

Delegaturos Panaikinimas Skaudžiai Atsiliepė į Tremtinių Bendruamenę

Tremtiniai Apie Delegatūros Uždarymą

"Sandara" buvo vienas iš pirmutinių Amerikos lietuvių laikraščių pranešti visuomenei apie tai, kad popiežius nuo Naujųjų Metų uždaro tautinę delegatūrą tvarkiusią tikybinius lietuvių tremtiniu reikalus Vokietijoj ir Austrijoj. Tada pažymėjome, kad tai ne kokia popiežiaus kalėdinė dovana lietuvių tremtiniams.

Amerikos lietuvių katalikiški laikraščiai pradžioj rašė neturį žinių apie tokį parėdymą. Vėliau, delegatūros uždarymo faktą pripažinę, tie laikraščiai tvirtino, kad del to tremtinių reikalai nenukentėsią.

Dabar pažiūrėkime, kaip į delegatūros uždarymą žiūri patys tremtiniai. "Mūsų Kelias", tremtinių katalikiškas laikraštis, kalėdinėje laidoje delegatūros uždarymą šitaip įvertina:

— Netikėta ir nemaloni kalėdinė žinia pasirodė spaudoje. Tai Šv. Sosto Delegatūros išraigos uždarymas ir jos likučių bei pėdsakų likvidavimas arba sunaikinimas. Tokių šventėms "dovanų" katalikiškoji lietuvių tremtinių bendruomenė ne tik nesitikėjo, betgi negalėjo net ir pagalvoti, kad toks skaudus smūgis ištiks tremtinius, kurie Šv. Sosto sudarytosios Delegatūros užvėjyje rasdavo moralinį sutvirtinimą.

Kokie veiksniai čia galėjo padvelkti iš pietų? Nejaugi amžius kartosis Šventojo Rašto žodžiai: "Jei tau kas nors per veidą, atsuk jam ir kitą!" Ištrėmimas yra bausmė ir šioji bausmė ne tik nemažinama, bet dar labiau didinama. Nejaugi tik lietuviai yra tokie nusikaltėliai?

Lietuvių tremtinių katalikiškoji bendruomenė nesikišdavo į Šv. Sosto parėdymus. Gal būt ji nesikiš ir dabar. Bet padarytos žaizdos tautos grupei, kuri kenčia pažeminimus nuo pasaulietiškų vadovybių — negalės neatsiliepti į jos vidinį nusiteikimą per šventes, Kristaus gimimo dieną. Užuot sulaukus paguodos, kaip Kristus skelbė: Ramybę geros valios žmonėms ant žemės, — susilaukėme rūstaus veido išreiškę, kuri lydės tremtinius jų sunkiausioje valandoje. Kristus liepė ieškoti prarastosios avies, paliekant 99, šiandien toji prarastoji avis ne tik neieškoma, bet ji pasmerkiama merdėti.

Jei katalikai būtų savo darbais priartėję prie Kristaus mokslo ir jo pavyzdžių, nereikėtų šio klausimo kelti, nes kas vyksta iš aukščiau, vyksta su Dievo žinia. Bet mes savo prigimtimi esam žmonės ir todėl kaip žmonės norime ir žmoniško traktavimo. Žmogui liepta rūpintis pačiam, o tada ir Dievas jam padeda. Todėl šis dėsnis ir leidžia mums, tremtiniams, pasisakyti, šios skaudžios žinios ištiktiems.

Šv. Sosto padarytas žygis neteikia mums vilties ateičiai. Katalikiškoji visuomenė turi teisę paklausti dvasios vadovus, kurios priežastys privertė suteikti mums šią nemalonią kalėdinę "dovaną". Delegatūros buvimas niekam skersai kelio nestovėjo. Ji lengvino Bažnyčios apaštalavimo darbą ir teikė tremtiniams paramą emigracinėje srityje.

Šis moralinis smūgis lietuvių tremtinių bendruomenei perdaug skaudus. Kad visuomenė būtų rami ir kad be reikalo ji nepriekaištautų Šv. Sostui dėl tokios bausmės, kurios padariniai sieks toli einančių pasekmių ateityje — pageidautina aiškumo iš mūsų dvasinės vadovybės tremtyje. Tik aiškus ir viešas atsakingųjų dvasiškių žodis gali lietuvių tremtinių lietuviškąją katalikų visuomenę nuraminti, nors sudarytas kartėlis pasiliks ilgiems laikams.

Tikėdami sulaukti aiškumo ir viešumo, Šv. Kalėdas ir Naujuosius Metus praleisime su dideliu dvasiniu skausmu, kuris palietė mus su lietuvių aukštosios dvasininkijos vadovybės nušalinimu nuo garbingai eitųjų pareigų...

Barzdaskutys – Politinis Vadovas Raudonojoj Armijoje

Tel-Aviv, Izraelis. — Prieš keletą mėnesių karinė komisija imti kariuomenėn vyrus, klausinėdama tik ką atvykusius žydus pabėgėlius, ar nėra jų tarpe tarnavusių kariuomenėj, surado jauną vyrą, nešiojantį du sovietų kovų pažymėjimo ženklus (decorations).

— Ar buvai Raudonoj Armijoj? — jis buvo užklaustas. Jis atsakes, kad buvęs.

— Kokio laipsnio? — kapitonas.

— Kokios ginklo rūšies? — Artilerijos.

— Kiek kovos patyrimo?

— Nei kiek — atsakė jaunas vyras. Aš buvau karininkas — politinis vadovas (politruk). Aš nežinau kodėl. Gal dėl to, kad turėjau truputį išsilavinimo. Aš niekad nebuvau komunistas.

Kariškiai nusivylė, bet paklausę, kokį moka amatą. Jis atsakė:

— Aš buvau barzdaskutys. Taip, jis tapo paskirtas skutėju Israelio kariuomenėje. Jis kerpa plaukus vienoje karininkų būstynėje.

Vakariečių Politika Vokietijos Atžvilgiu Pasitarnauja Rusams

Iš Berlyno pranešama, kad Rusija didina savo prisigerinimą vokiečiams. Agituoja, kad vokiečių ateitis tik vienybėje su Rusija. Vokiečiai iki šiol neparodė jokio palankumo eiti į vienybę su Rusija. Bet alijantai tebelaiko varžtus Vokietijai, apie taikos sudarymą nei nešneka; yra pasiryžę ten būti neribotą laiką. Tas vokiečius veda į nerimastį ir nepasitenkinimą. Tą mato rusai ir tas alijantų elgesys yra vanduo ant jų malūno.

Dabartinė padėtis pasidaro panaši į padėtį, kuri buvo po pirmojo karo. Tada Rusija, kaipo komunistinė valdžia buvo nepopuliariška. Vokietija smaugė sunkios taikos sutartys. Tada abi paniekintos valstybės pradėjo žiūrėti viena į kitą ir pradėjo eiti į derybas. Ir susigerino. Dabar yra baimės, kad kas nors panašaus vėl neįvyktų.

Oi Kas Bus!

Šnipų Lizdą Pajudinus

Trumparegiai aimanuoja
Oi, oi, gvalt, oi, oi, oi.
Šnipus dėdė jau kamuoja,
Išveš tuoj, išveš tuoj.

Rėkia: duondavius apnyko,
Tai blogai, tai baisu.
Suardyti šeimas tyko.
Ar daryt' taip gražu?

Bet čion reikia tik suprasti,
Bus aišku, kaip diena:
Šeimą gali išsivežti,
Ir neliks alkana.

Netaip yra pas Staliną.
Ar nežino kas dar to?
Visos šeimos tenai yra
Tiktai jo, vien tik jo.

Jeigu vedęs kas rusaitę,
Kur nors nor' išvažiuot,
Tai Stalinui savo pačią
Tur palikt', atiduot.

Šalis laisvės jiems nemiela,
Čion namai, pragarai.
Prie Stalino linksta siela,
Kai liep' eit', negerai.

Šlamštai siūlo į sostinę
Susitart ir važiuot,
Ir po Trumano bustinę
Protestuot, protestuot.

O kaip gaila kapitalo,
Kai prisiein' jis palikt.
Ir ne vienas griebias galo,
Kad nereikt' tik išvykt'.

Kad tas Duggan daug žinojo
Įvairių paslapčių,
Jį pro langą išvoliojo
Ant kietų akmenų.

Šnipų gauja pabijojo,
Kad ir jų neišduot',
Ir pas Staliną, tetušį
Nepriseit' išvažiuot'.

— **Perkūnas.**

Senesniais Laikais Ir Moterys Mėgo Kariauti

Pereitame kare Amerikoje ir Anglijoje buvo sudaryti kariški moterių būriai. Nors vyrai ir keistai žiūrėjo į tas uniformuotas "amazones", bet noroms nenoroms turėjo su jomis skaitytis. Ateinančiam kare gal jau turėsime moterų generolų, kurios vadovaus militariniems veiksmams.

Žmonijos istorijoj tai nebuvo nieko naujo. Senais laikais, Mažojoj Azijoj, prie upės Thermodon buvo Kapodacija valstybėlė. Graikų istorikai tikrina, jog tą kraštą valdė moterys, kurios iš mažens lavinosi kariško mušetro. Vyrai gi atlikdavo naminius darbus ir augino vaikus.

Viena tos šalies valdovių — Pentacilka sumušusi Persus ir narsiai kovojusi su grakais prie Trojaus miesto. Bet šiuose padavimuose daugiau yra išmislo, negu tikrovės.

Aštuntame amžiuje Čechijoje buvusi išimtinai moterų kariuomenė, kuriai vadovavo tula Vlasty. Jos keletą metų kariavusios su čechų kunigaikščių Pšemyslavu.

Vienas ispanų užkariautojas Joseph Arellano, aplankęs Pietų Ameriką 16-tam šimtmetyje, tikrino, jog prie Amazonos (Maranon) upės jam teko kariauti su ginkluotais moterų būriais. Iš čia ir militariškai nusiteikusioms moterims duotas vardas "amazonės". Tačiau, vėlesni tyrinėjimai nerado patvirtinimų Arellano pasakojimams.

Pittsburgho Žinios

Iš ALT. Pittsburgho Skyriaus Susirinkimo

Prisiruošimo Darbai Prie Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvių Minėjimo ir Metinio Draugijų Suvažiavimo.

Sausio 20 d., Lietuvių Piliečių svetainėje įvyko ALT Pittsburgho skyriaus susirinkimas, kuriame dalyvavo sekami ALT. skyriaus nariai: P. Pivaronas, S. Bakanas, J. Virbickas, S. Gabaliauskas, J. B. Tamkevičius, J. Grebliūnas, F. Rodžeris, J. V. Stilsonas, P. Marmokas, V. Vaina, B. Jucevičiūtė, A. Naujeliūtė, J. A. Norris ir kun. J. A. Girdis.

Iš priežasties ligos, skyriaus pirmininkas A. Paleckis negalėjo dalyvauti susirinkime, tai tvarką vedė vice-pirmininkas P. Pivaronas, sekratoriavo S. Bakanas.

Pirmiausiai buvo išklausyta įvairių komisijų ir valdybos narių raportai ir pranešimai kas jau yra nuveikta ir veikiama del tinkamo prisirengimo prie besiartinančios Lietuvos Nepriklausomybės Šventės, kuri yra rengiama Vasario 20 d., Lietuvių Piliečių svetainėje.

S. Bakanas pranešė, kad Lietuvos Konsulas Petras Daužvardis jau yra pasižadėjęs kalbėti ir tikrai bus Pittsburghe. Tačiau susirinkimas vienbalsiai nutarė ir instruktavo sekretorių S. Bakaną susižinoti su ALT. centro komitetu ar nebūtų galima gauti kartu su Lietuvos konsulu Daužvardžiu ir neseniai atvykusį iš vakarų Europos ir diplomatą V. Sidzikauską kalbėti čia mus Pittsburghe Lietuvos nepriklausomybės šventėje.

Adv. E. A. Schultz'ai nesirandant susirinkime (jis buvo išvykęs į Washingtoną dalyvauti prez. Trumano inauguracijoj), per kitus buvo pranešta, kad amerikonais kalbėtojais jau yra pasirūpinta. Antaneta Naujaliutė pranešė, kad prie meninės programo dalies irgi yra daromi tinkami prisirengimai; šv. Kazimiero parapijos choras, vadovystėje muziko Kazio Bazio jau yra pasižadėjęs dalyvauti. Birutė Jucevičiutė pranešė, kad jaunųjų lietuvių šokėjų grupė irgi rengiasi gražiai pasirodyti su tautiškais šokiais.

Buvo išrinkta spaudos komisija susidedanti iš: adv. E. A. Schultz, Mrs. B. Pivaronienės, S. Bakano, J. A. Norris ir kun. J. A. Girdžio. Šios komisijos pareiga susižinoti su Pittsburgho amerikonų laikraščiais ir patiekti jiems reikalingų informacijų Lietuvos nepriklausomybės šventės reikalais.

T. B. Tamkevičius apsiėmė pasirūpinti svetainės pagražinimo reikalais.

Metinio draugijų suvažiavimo reikalais, kuris įvyksta ateinantį sekmadienį, sausio 30 d., Lietuvių Pil. svetainėje, aptarta prisirengimo reikalai ir nutarta suvažiavimui pasibaigus turėti užkandžių. Tuo reikalu apsiėmė pasirūpinti Ant. Naujeliutė; ji pasižadėjo pasikviesti gerų savo draugių talkon ir parūpinti skanių užkandžių draugijų atstovams ir svečiams.

Taip pat nutarta pakviesti Dr. Mažeikį kalbėti draugijų suvažiavime, nes jis yra dar visai neseniai atvykęs iš kakarinės Europos ir galės patiekti gyvu žodžiu naujausių žinių apie tremtinių vargingą padėtį. Dr. Mažeikio pakvietimu apsiėmė pasirūpinti P. Pavaronas.

Baigiant reikia pasakyti, kad šis susirinkimas buvo našus darbais — gerais tarimais ir praėjo tikrai malonioje ir draugiškoje nuotaikoje. — **Sekr.**

Vasario Šešioliktoji

Laikas sukaktį minėti,
Kviečiam pasikieminėti,
Marš į salę tu ir aš.

Ten draugų bus suėjimas
Ir naujų pasižinimas,
Kožnas draugą ten suras.

Mūs vadai ten dalyvauja,
Žinių teikia pilna sauja.
Įdomybių ten gana.

Kokią pažangą padarė,
Kaip del laisvės eina karė,
Ten visiems bus pranešta.

Tegu juokas ėin į šalį,
Mes atliksim savo dalį,
Paminėsime rimtai.

Reik prieš mešką protestuoti,
Kacapynę laukan šluoti
Iš tėvynės skubinai.

Visi bėkim, paskubėkim,
Kiek kas galim aukų dėkim,
Reikia gelbėt Lietuva.

Tėvų žemė ir tremtiniai,
Mes aukosim nuolatiniai,
Pakol tauta stos laisva.

— **Perkūnas.**

Vyriausiojo Liet. Išlaisvinimo Komiteto Atsišaukimas į Amerikos Lietuvius

Jie Prašo Moralės Ir Materialės Paramos

Lietuviai! Jau penktą kartą minime Lietuvos Valstybės atstatymo — 16 Vasario — šventę, būdami atskirti geležine uždanga nuo savo Gimtosios Žemės ir net negalėdami susisiekti su Tėvynėje pasilikusiais broliais ir seserimis. Tėvynėje vyksta negailėstingas persekiojimas, fizinis Lietuvių Tautos naikinimas ir trėmimas, kuris taip pat reiškia nors ir lėtą, bet tikrą mirtį tolimose Sibiro taigose.

Tatai daroma XX amžiuje, kada tarptautinis teismas pasmerkė nusikaltimus prieš žmoniškumą, kada Jugtinių Tautų Organizacija savo paskutinėje sesijoje priėmė žmogaus teisių deklaraciją ir pasmerkė genocidą.

16 Vasario proga mes siunčiame kovojantiems ir persekiojantiems tautiečiams Tėvynėje ir ištrėmime savo gilią brolišką užuojautą, įsipareigodami nenuilstančia energija tęsti kovą ligi pergalės.

Pasaulinės politikos raida vystosi mūsų naudai, mūsų prietelių ir užtarėjų skaičius gausėja, papildydamas mūsų pačių kovotojų eiles. Ateitis mums teikia daugiau išsilaisvinimo viltį, bet ir šiandien dar nežinome, kada laimėsime ir galėsime grįžti į savo išlaisvintą Tėvynę. Gyvenamasis momentas mums stato visą eilę naujų uždavinių, kuriuos sekmingai spręsdami turime dalyvauti visi, neatsižvelgiant kur begyventume ir kokią pasaulėžiūrą išpažintume.

Sunki ir nelygi Lietuvos laisvinimo kova reikalauja iš mūsų sutelkti visas gyvasias jėgas ir vieningai dirbti. Visi tą darba trukdantieji kliuviniai turi būti iš mūsų tarpo pašalinti. Šiandien mes turime ieškoti ne to, kas mus skiria, bet to kas mus jungia. Tik suburtomis jėgomis veikdami mes laimėsime.

Ieškodami pagalbos Lietuvos išlaisvinimui mums visiems pažįstami, seni ir prityrę politikai yra išvykę į Jugtines Valstybes. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas teikia tai misijai ypatingą reikšmę Lietuvos laisvinimo darbe. Tos misijos sėkmingumui reikia, kad mes visi ją remtume kuo kas galime. Ypač didelės paramos mūsų delegatams laukiame iš mūsų brolių amerikiečių, kurie visada sunkiomis Lietuvių Tautai valandomis pirmieji ateidavo pagalbon.

Lietuvių Tautos laisvės kova reikalauja nemažai ir materialinių išteklių. Atsirandant vis naujiems uždaviniams Tautos Fondo išlaidos didėja, o pajamos dėl vykstančio tremtinių kilnojimosi mažėja.

16 Vasario šventės proga Vykdomoji Taryba skelbia tradicinį Lietuvos laisvinimui aukų vajų. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia visas Europoje ir kituose pasaulio kontinetuose esančias lietuviškas organizacijas ir paskirus asmenis aktingai prisidėti prie vajaus organizavimo ir aukų rinkimo, o visus lietuvius — pagal išgales paremti Tautos Fondą.

Esantieji tremtyje lietuviai skirstosi po visą pasaulį ieškodami laikinės prieglaudos. Šia proga su dideliu dėkingumu minime tuos kraštus, kurių vyriausybės plačiau pravėrė tremtiniams duris ir teikia jiems darbą bei pastogę. Išbarstytų pasaulyje lietuvių jėgos, be jungiančios organizacijos bus menkos. Šioms jėgoms stiprinti kuriama Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuri jungs visus lietuvius. Tat kiekvieno lietuvio šventa pareiga dalyvauti bendruomenėje ir veikliai įsijungti į Lietuvių Tautos kovą prieš jos naikintojus kuo kas gali: gyvu žodžiu, spauda, organizaciniu darbu, materialine parama.

Kurdamiesi svetimuose kraštuose mes niekad neturime pamiršti kelio tėvynėn ir tęsti Lietuvos laisvinimo darbą. Mes turime vengti kelių, kurie veda į nutautėjimą ir kliudo grįžti išlaisvinton Tėvynen.

Trisdešimt pirmąją Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventę mes sutinkame susirūpinimo, susikaupimo ir gedulo ženkle, šaukdamiesi Aukščiausiojo pagalbos ištęsėti tą kovą ligi visiškos pergalės. Laimėjimą mums laiduoja mūsų bylos teisingumas. Iš šito kieto bandymo išeisime užgrudinti ir neišsenkančiomis jėgomis išlaisvintoje demokratinėje Lietuvoje imsimės atstatymo ir kurybos darbo.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Netikėsi

— O kaip tavo vyras grįžo namo po ištisos nakties girtuokliavimo?

— Neįtikėsi. Jį atsiuntė per paštą... laiškanešis atvedė.

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Mūsų Studija Gražiai ir Moderniškai Įrengta
414 WEST 63RD STREET
Tel. Englewood 5883-5840

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAŽUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaitliavimų ir Kitokių Informacijų.
B.R. PIETKIEWICZ & CO.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

Įvyksta Sekmadienį,
Vasario-Feb. 27 Dieną - 1949 m.
SOUTH SIDE VIKING TEMPLE
69th ir Emerald Avenue

PUIKUS METINIS
Sandaros Bankietas
Dalyvaujant Daugeliui Malonių Viešnių ir Svečių

Graži Muzikalė Programa
Šokiai - Pasilinksminimas
Įžanga $2.50 Ypatai – Pradžia 4:30 popiet
Tikietus Įsigykit Iš Anksto

Adomo Mickevičiaus Kuryba Buvo Jautriu Akstinu Lietuvos Prisikėlimui

Minint Jojo 150 Metų Gimimo Sukaktį

Praėjusiu Kūčių dieną suejo 150 metų [illegible] garsus poetas Adomas Mickevičius. Tai sukakčiai paminėti žinomas rašytojas A. Merkelis apie Mickevičių šitaip rašė tremtinių laikraštyje "Mūsų Kelias":

— Šią sukaktį nepriklausomoje Lietuvoje mes būtumem tinkamai atžymėję, bet ir tremtyje mes negalime jos tylomis praleisti.

Adomo Mickevičiaus kūryba priklauso dviejų tautų — lenkų ir lietuvių — literatūrai. Lenkų literatūrai Adomo Mickevičiaus kūryba priklauso savo kalba. Jis savo poezija lenkų literatūrą iškėlė į ligi tol niekieno dar nepasiektas aukštumas. Tačiau, svarstant klausimą, ar Adomas Mickevičius savo asmenybe ir kūryba labiau yra susijęs su Lenkija ar su Lietuva, reikia pripažinti, kad Lietuva, ir štai kodėl:

Adomas Mickevičius yra kilęs iš senos Lietuvos bajorų Rimvydų — Mickevičių šeimos. Gimė istorinėje Lietuvoje, Naugarduke. Mokslus baigė Lietuvos sostinėje Vilniuje, kurį laiką mokė Kauno gimnazijoje. Beveik visą savo gyvenimą praleido Lietuvoje ir tremtyje. Tad Lietuvos gamta, Lietuvos praeitis ir jos kultūra brandino Adomo Mickevičiaus asmenybę ir daugiausia davė jo kūrybai.

Savo kūryboje (Gražina, Konradas Valenrodas, Vėlinės, Ponas Tadas, Krymo Sonetai ir kt.) Mickevičius vaizduoja Lietuvos praeitį ir josios gamtą. Kartą esą paklaustas, kodėl savo kūryboje vaizduojas Lietuvos, o ne Lenkijos praeitį, Adomas Mickevičius atsakęs: Lietuvos praeitis esanti romantiška, o Lenkijos skandališka. Adomą Mickevičių žavėjo Lietuvos praeities heroizmas, daugiausia besireiškiąs lietuvių žūtbūtine kova dėl savo tautos laisvės. Jam miela maloni Lietuvos gamta. Svetur gyvendamas, ilgis Lietuvos. Keliaudamas po Krymą, nesusižavi jos gamtos grožybėmis, bet jaučia dar [illegible] savo tėvynės Lietuvos ilgesį:

Lietuva! Tavo girios maloniau
man gieda,
Neg Baidaro lakštutės, Salhiro
mergystės,
Linksmiau tavo liūlynuose buvo
lankytis,
Neg mindžioti ananasų ir mormedžių žiedą.

Teisybė, Adomas Mickevičius Lietuvą vaizdavo ne tokią, kokia ji mums yra, ir jos siekimus suprato ne taip, kokie jie buvo mūsų tautinio atgimimo ir nepriklausomo gyvenimo metu ir kokie jie mums tebėra ir šiandien. Adomas Mickevičius Lietuvą ir jos ateitį vaizdavos unijoj su Lenkija. Jis save laikė gente lituanus natione polonus (lietuvių kilmės, bet lenkų tautybės). Tokia buvo ne tik Adomo Mickevičiaus, bet kuone visos Lietuvos diduomenės ir bajorų ideologija.

Savaime suprantama, kad tokia ideologija lietuvių tautai buvo pragaištinga. Ją sekdama, Lietuvos diduomenė pasidavė lenkų kultūros įtakon, nutolo nuo savo tautos ir jos siekimų. Jei visa lietuvių tauta būtų pasekusi savo diduomenę, tai šiandien bebūtų likęs tik skambus Lietuvos vardas. Tačiau taip neįvyko, nes Lietuvos liaudis sunkiausiose sąlygose liko ištikima savo tautos senajai kultūrai, išsaugoji jos kalbą ir papročius.

Praslinkus 30 metų Nuo Adomo Mickevičiaus mirties, jo kūrybos įkvėptas Maironis pranašingai skelbė:

Atsibus tėvynės sūnūs,
Didžią praeiti atminę,
Pagimdys vėrmei galiūnus,
U[illegible] krūtinę!

Ir Adomas Mickevičius buvo tas, kuris tėvynės sūnums priminė jos didžią praeitį ir tuo būdu juos žadino iš tautinio miego. Adomo Mickevičiaus kūrybos įtaka mūsų tautiniam atgijimui didelė. Be Adomo Mickevičiaus vargu, ar mes būtume turėję Maironį, Antano Baranausko Anykščių Šilelį. Adomo Mickevičiaus Kuryba didelės įtakos turėjo Simanui Daukantui, Jonui Basanavičiui. Vincui Kudirkai ir daugeliui kitų žymiųjų mūsų tautinio atgimimo veikėjų. Jo Lietuvos praeitį idelizuojanti kūryba mūsų tautai gražino ne vieną paklydėlį, nevienam uždegė krūtinę patriotine ugnimi, paskatino į kovą dėl savo tautos laisvės.

Kiek Adomo Mickevičiaus kūryba yra artima mūsų tautai, jau sako ir tai, kad per šimtą metųjų jo vieną ar kitą kūrinį yra vertę bent penkiasdešimt mūsų literatų.

Šiandien mūsų tautai Adomo Mickevičiaus kūryba yra tiek pat aktuali ir brangi, kaip ir mūsų tautinio atgimimo metu. Juk Adomo Mickevičiaus kūryba — tai šauksmas į laisvę, tai neapykantos ir keršto Evangelija savo tautos priešams. Ar šian dien bolševikų pavergti lietuviai nekartoja draug su "Vėlinių" herojum Konradu:

Aš ir tėvynė — tai viena!
Vadinuosi "milijonu", nes už
milijonus
Myliu ir kankinimus kenčiu.
Žiūriu į vargšę tėvynę,
Kaip sūnus į tėvą įpintą ratan,
Jaučiu visos tautos kančias,
Kaip motina jaučia iščiuje
savo vaisiaus skausmus.
Kenčiu ir siuntu...

Šiandien mūsų tauta dar baisiaus kankinama negu caro laikais. Šiandien Lietuvoje pilnesni kalėjimai, negu tais laikais, kada Mickevičius kūrė savo "Vėlines". Ir šiandien mes draug su Adomu Mickevičium kartojam:

Ti[illegible]... Erodas... Viešpatie, visa tėvynė
Erodo rankon pateikta.
Matau: ilgi, balti kryžiaus
kelių keliai tesias...
Ilgi keliai... kur jų galas?...
per girias, per sniegus
Visi į šiaurę, ten, ten tolimon
šalin,
Lyg upės teka.

Adomas Mickevičius ne tik tautą šaukė į kovą dėl laisvės, bet ir pats joje dalyvavo. Jis, kaip ir daugelis mūsų šiandiena, buvo tremtinys. Gyvendamas tremtyje, neieškojo patogesnio gyvenimo, bet sielojos savo kenčančia tauta, telkė ją kovon prieš žiaurųjį tironą. 1855 m. prasidėjus Krymo karui, Adomas Mickevičius išskubėjo į Turkijos sostinę Konstantinopolį organizuoti legionų prieš Rusiją. Ten užsikrėtė cholera ir tų pat metų lapkričio 26 dieną mirė.

Naujas Raudonųjų Spaudimas Dėl Prekybos sutarčių

Praha. — Pranešama, kad Sovietų užsienio ministerio pavaduotojas Višinski veda slaptus politinius ir ekonominius pasitarimus su rytinės Europos komunistų vadais Čechoslovakijoj. Pranešėjai tvirtina, kad šie pasitarimai vedami del ekonominės politikos iškilusių nesusipratimų tarp komunistinio režimo valstybių.

Reikia Stiprinti Musų Draugijas

Kvietimas Naujai Atvykusiems

Tai vienur, tai kitur naujai atvykę iš Europos lietuviai kuria kultūrinio pobudžio vietines draugijėles. Tuo reikėtų džiaugtis, jei mūsų tautiečių būtų didelis skaičius, bet dėja, mūsų skaičius mažėja: senoji karta baigia pasenti, ir mirtis retina mūsų eiles metai po metų. Jaunimas nedalyvauja lietuviškam veikime. Todėl yra didelis reikalas praretėjusias eiles papildyti naujomis, jaunomis jėgomis. Tai atlikti yra labai sunku. Silpnėja organizacijos, į kurias tiek darbo įdėta ir kurios tiek gero Lietuvai yra padariusios.

Turint dar senąją kartą, organizacijas, spaudą ir, prdėjus atvykstančius lietuvius, gyvenimas lietuviškų organizacijų sustiprėtų. Būtų didesnė nauda, drauge veikiant senajai kartai su naujai atvykstančiais iš Europos DP. stovyklų, einant lietuvybės ir Lietuvos išlaivinimo keliu.

Todėl kreipiuos su nuoširdžiu prašymu į naujai atvykusius burtis prie Tėvynės Mylėtojų Draugijos, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, ar prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, tampant aktyviais nariais. Šių trijų organizacijų įstatai yra platūs: tapti nariais gali visi, kas tik turi noro. Darbo dirva yra plati.

Kartais kas pamanyti gali, kad kas nors yra netobulo įstatuose, bet kas gali rasti gražesnio už šių organizacijų tikslus ir uždavinius ir nuveiktus darbus? Laikui bėgant, viskas kinta, todėl visa, kas netinkama, taisoma. Ne tie dabar laikai, kad galėtumėm silpninti savo lietuviškas jėgas, skirstydamies į mažas grupes. Tad prašau rimtai pasvarstyti mano mintis, naujai atvykusieji lietuviai, ir prisidėti prie mano kvietimo. — **M. Kasparaitis.**

Jumoras

Išsisukinėjimas

Laike egzaminų mokytojas klausia Vinco, kuris pasižymėjo visokiais išsisukinėjimais:

— Pasakyk kas yra elektrika?

— Elektrika tai yra šviesa.

— O kas yra šviesa?

— Tai elektrika.

— O kas elektrika ir šviesa?

— Ponas mokytojau, aš negaliu atsakyti dviejų klausimų iš sykio!

Myopia — near-sightedness— trumparegystė.

Hypermetropia — farsightedness — toliaregystė.

Presbyopia — ald-sightednes.

Emetropia — normal vision.

TMD. REIKALAI

Tėvynės Mylėtojų D-jos 1948 Metų Atskaita

Įplaukos:

J. F. Baltramaitis, Brooklyn, N. Y. — pav.	$ 1.25
J. M. Shaltenis, Chicago, Ill. — pav.	3.00
Ona Račkienė, 8 kp. Los Angeles, Calif.	15.00
Vincas Stakas, 60 kp., Milwaukee, Wis.	6.00
Juozas Kasputis, 119 kp. Kenosha, Wis.	8.00
A. J. Kanin, 74 kuopa, Philadelphia, Pa.	6.00
A. Kalėnas, 66 kuopa, Hartford, Conn.	33.00
Iz. Vasiliauskienė, 36 kp. Norwood, Mass.	7.00
J. Žemaitaitis, 5 kuopa Waterbury, Conn.	27.00
Ona Račkienė, 8 kp. Los Angeles, Calif.	21.00
J. Vasys, 81 kuopa So. Boston, Mass.	11.00
V. Alksninis, 14 kuopa, Šeškotas, Waukegan, Ill. pavienis	2.00
J. Marčiulionis, 54 kp., Ansonia, Conn.	15.00
Jonas Vaišvila, 22 kuopa, Chicago, Ill.	17.00
Ona Račkienė, 8 kuopa Los Angeles, Calif.	12.00
John Gritz, pavienis, Montreal, Canada	2.00
John Pikelis, 14 kuopa New Haven, Conn.	3.00
D. Pivarūnas, pavienis Chicago, Ill.	12.00
Dr. Jonas Balys, Indiana University	2.00
K. Demikis, pav., New Britain, Conn.	2.00
M. Kasparaitis, 121 kp. Racine, Wis.	3.00

Laike TMD. Seimo Bostone Aukavo Sekančiai:

Ona Račkienė, 8 kuopa, Los Angeles, Calif.	5.00
J. Vaišvila, 22 kuopa Chicago, Ill.	10.00
M. Kasparaitis, 121 kp., Racine, Wis.	5.00
So. Boston, Mass. 81 kp.	25.00
New Haven Ct. 14 kp.	5.00
Jonas Grinius, pavienis Philadelphia, Pa.	5.00
Petras Pivarūnas	20.00
Waterburio, Ct. 5 kp.	10.00
A. Liepa, pavienis, Binghamton, N. Y.	5.00
A. Šimkūnas, pavienis Cleveland, Ohio	5.00
K. ir P. Staupai, Cleveland, Ohio	5.00
J. P. Tuinila, pavienis So. Bostono Mass.	5.00

Viso įplaukų būta	$323.25
Balansas iš 1947 m.	$584.63
Viso išde prie A. Devenienės pabagoj 1948	$907.88

Visos išlaidos 1948 m. atkelta išmokėti į 1949 metus.

TMD. Sekretorius,
— **M. Kasparaitis,**
1827 Linden Ave.,
Racine, Wis

Taip Pagerbia Britų Karališką Vaiką

Karalius Jurgis patvirtino Falklnd salyno gubernatoriaus pasiūlymą pavadinti vieną nepažymėtų žemėlapyje sąsiaurį, tarp dviejų salų, prieinančių prie Antartikos, princo Charles, princesės Elžbietos sūnaus vardu.

STAMBI A. J. MICKAUS AUKA A.L. TARYBAI

Į ALT. atsišaukimą vajaus reikalu pirmasis reagavo mūsų tautietis A. J. Mickus, gyv. Houghton, Mich., stambią vieno šimto dolerių auka. Tai jau antra jo tokia stambi auka, paskirta Lietuvos laisvės stiprinimo reikalams. Tikėkime, kad ir kiti mūsų biznieriai ir veikėjai tuojau paseks jo gražiu pavyzdžiu.

— ALT Sekretoriatas.

LIUDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituanica Ave.
PRospect 6-0099 YArds 7-1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAfayette 3-0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. WGES. 1390 k.

MODERNIŠKAI ĮRENGTA
Fotografavimo Studija
Visų Rušių Nuotraukos

W. J. STANKUNAS
FOTOGRAFAS
3315 So. Halsted Street
Tel. YARds 1546

ANTHONY B. PETKUS
Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GRovehill 6-0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas TOWn Hall 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiniam stoviui prieinamas.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI ir AMERIKONIŠKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balčiunas ir M. Kovarski, Sav.

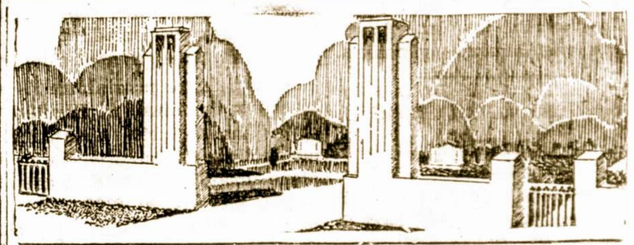

LAIDOTUVIU DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNUS
Phones: VIrginia 7-6672-6673 PUllman 5-1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituanica Ave. Phone YArds 7-4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YArds 7-0781

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YArds 7-1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 So. Michigan Ave. Phone PUllman 5-9661

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th Street Phone SEeley 3-5711

Taupymas Moka Gerus Dividendus
• Kiekvienas, kuris kas savaitę arba kas mėnesį taupo nors truputį, — taupo planingai.
• Taupyti reikia įprasti. Taupyk nors mažai, bet reguliariai.
• Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartu į metus.
• Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki $5,000 per Federal Savings and Loan Ins. Corp. nuo 1935 metų.
• Pradėkit Taupyti Šiandien!
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR INVESTMENT — INSURED — UP TO $5000.
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL.
PHONE: VIRGINIA 7-7747 JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
VALANDOS: Pirm., Antr., Peikt.—9 v. r. iki 5 vak. Ketvirtadienį— val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiad.—9 val. ryto iki 12 val. vidurdienio. Šeštadienį—9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Chicagoje

Sandaros Mot. Kuopos Draugiška Pramoga Šį Sekmadienį, Vas. 6-tą

Sveteliai Bus Nuoširdžiai Priimti ir Pavaišinti

Šandaros Moterų Šimtas kuopa rengia draugišką vakarėlį, Sekmadienį, Vasario 6-tą, 1949, Sandaros Svetainėje, 840 West 33-čia gatvė.

Kaip ir visuomet, taip ir šį kartą bus duodama skani vakarienė, gera muzika šokiams ir įdomus programas, kuri paruoš p-nia Giedra Gudauskienė. Taip pat bus ir skanių gėrimų.

Visas pelnas skiriamas Lietuvos tremtinių sušelpimui.

Kviečiame visus geraširdžius lietuvius atsilankyti ir prisidėti prie šio kilnaus tikslo. Mes užtikriname, kad turėsite smagų laiką.

Durys atsidarys 4-tą val. po pietų, o karšta vakarienė bus duodama 7-tą val. vakare; bet kurie atsilankys vėliau ir tie gaus pavalgyti. Įžanga $1.25.

Kviečia,

— **Valdyba ir Komisija.**

Palaidojus J. Varašienę, Žymią Musų Veikėją

Vasario 29 d. vėlionė Johanna Vare-Varašienė buvo palaidota lietuvių tautiškose kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių, skaitlingas skaičius jos giminių, draugų ir pažįstamų.

Prieš išlydint iš J. Liulevičiaus kaplyčios, ponia Lulu Raben-Micevičienė gražiai sugrojo smuiku du kūrinius, o ponia M. Zolpienė koplyčioje ir prie kapo pasakė gražią ir įspūdingą kalbą, nušviesdama vėlionės visuomeninį veikimą.

Vėlionė priklausė Sandaros 25-tai kuopai ir buvo keleta metų jos pirmininke. Taip pat priklausė SLA. 208 kp. ir Dariaus-Girėno Motinų Klubui; anksčiau aktyviai dalyvavo "Birutės" chore.

Daug gėlių prisiuntė organizacijos ir pavieniai asmenys.

Sandara reiškia gilią užuojautą liūdėsio valandoje p. B. Vare-Varašiui, jos sūnui Albert ir kitiems Johannos giminėms.

Jaunasis L. Bildušas Gavo Stipendiją

Leonas Bildušas, 22 m., sūnus Jono Bildušo, gyv. 3422 S. Morgan St., Chicago, Ill. gavo stipendiją Grinnel, Iowa universitete studijuoti inžineriją, statybos skyrių.

Praeitą pirmadienį jis išvyko pradėti studijų. Reikia džiaugtis, kad ir vėl vienam lietuviui, buvusiam tremtiniui, teko laimė gauti stipendiją ir didžiuotis Leono veržlumu ir noru siekti mokslo. Linkėtina geros sekmės mokslo.

Jonas Vaišvila Gerai Atsižymėjo Maksle

Iš dešimties Tilden aukštesnės technikos mokyklos mokinių yra ir vietinis lietuvis, John Vaišvila, sūnus žymaus mūsų veikėjo Jono Vaišvilos, 829 W. 33rd St., Chicago, Ill., kuris laimėjo mokyklos direktoriaus sąraše garbės vietą gale šio 15 savaičių semestro.

Būti direktoriaus (principal's) garbės sąraše reiškia, kad mokinys ar studentas gavo iš visų dėstomų dalykų aukščiausius požymius.

Balf Tremtinių Vakaras Gerai Pavyko

Sekmadienį, sausio 30 d., buvo surengtas BALF'o apskrities parengimas Dariaus-Girėno Legiono salėje. Žmonių buvo pilnutėlė salė. Įėjimas kainavo $1. Be to, buvo pravesta rinkliava, kuri davė per tris šimtus dolerių. Tremtiniai yra pasiryžę kelti fondą savo tremtyje likusių vargo brolių bei seserų šelpimui.

Meninė programo dalis buvo išpildyta pačių tremtinių. Gražios lietuviškos dainos, jautrūs žodžiai priminė visiems savąją tėvynę, sukeldami laisvos, nepriklausomos ir sunkų bolševikinį jungą nešančios Lietuvos vaizdus, kurie ne vienam iš publikos išspaudė ašarą.

Laukiame daugiau ir dažniau buvusių tremtinių pasirodant.

— D.

Paješkojimai

Ieškau savo sesers Marcijonos LAURINČIUS, gim. Macikaitės, kilusios iš Švekšnos, Tauragės apskr. Jos vyras Izidorius, duktė — Marcikė.

Mano adresas: Tekle Radtke, Groothusen ueber Emden, Kr. Norden, Ost Friesland, Germany, British Zone.

Rezervuokit Sekmadienį, Vasario 27tą Sandaros Jubiliejiniam Bankietui

Sandaros Bankietas Kelia Susidomėjimą

Šiais metais, vasario 27 dieną, South Side Viking Temple, 69th ir Emerald Ave. rengiamas metinis Sandaros" Bankietas atneš svečiams ir viešnioms tikrai ką nors naujo. Bus tikrai graži meninė ir šokių programa. Gros geras orkestras.

Girdėt, jau daugelis ruošiasi tam įspūdingam bankietui. Matysime ir nemažai tik ką atvykusių tremtinių ir jaunimo. Bus su kuo pasišnekučiuoti įvairiais klausimais. Dažnas sutiks gal ir seniai nematytą savo draugų ar pažįstamų prie vakarienės stalo.

Po vakarienės neiškęs ir senesnė karta, prisiminus savo jaunas dienas, kartu su jaunesniais ir naujaisiais pašokti polkutę.

Turėsime svetelių ir iš tolimesnių apylinkių. Kenoshiečiai ir Rasiniečiai jau rezervavo sau vietas. Beabejo, neužmirš ir mūsų gerieji draugai Rockfordiečiai, kurie taip gražiai ir skaitlingai apsilankė pereitais metais.

Rengimo komisja prašo rezervuotis vietas iš anksto, kad visiems būtų parūpinta vieta. Bilieto kaina tik $2.50. Pagal šių dienų brangymečio tai nieko nereiškia. O geri laikai jūsų laukia taip kaip ir praeityje.

Ligi pasimanyto Sandaros metiniame, kuris kartu yra ir Jubiliejinis Sandaros bankietas.

Visus nuoširdžiai kviečia:

— **Rengėjai.**

Kur Dr. Jono Šliupo Gerbėjai?

D-ras Jonas Šliupas chicagiečiam gerai žinomas; gyvas būdams Chicagoje turėjo daug draugų, sekėjų ir gerbėjų. Todėl nemanau, kad mirusį užmirštų. Atminimų ir pagarbos pareiškimų vėlioniui gyvieji esame skolingi.

Didžiausią pagarbą pareikšime pastatę deramą tautos didvyriui, kokiu buvo Dr. Jonas Šliupas, paminklą ir išleidę knygą, jo biografiją. Tai mūsų visų priedermė.

Paminklui statyti susidarė komisija, kuri tuo reikalu rūpinasi, ir tikrai pastatys šaunų paminklą, su visuomenės parama. Juo visuomenė, ypač vėlionies gerbėjai gausiau aukos, tuo greičiau paminklą pastatysime.

D-rui Šliupui paminklas turi būti kilnus ir įspudingas.

Toji pat komisija ketino rūpintis biografijos išleidimu; kiek rūpinasi nežinau. Teiraujamisi: kas ruošia — rašo Dr. J. Šliupo biografiją? Nė vienas nežino. Teisingiausia — kas rašys? Tuo klausimu suįdominti žingeidauja.

Tinkamiausias asmuo tam tikslui, tremtyje gyvenąs profesorius Mykolas Biržiška, kuris profesoriauna Baltų Universitete Hamburgo priemiesty, Pinneberge. Tai žymus rašytojas ir lietuvių rašliavos žinovas. Reikia tikėtis, kad Biržiška apsiimtų Dr. J. Šliupo biografiją parašyt. Pirma gal tektų jis atkviesti Amerikon, kas jau visų lietuvių priedermė pagelbėti jam čia atvykti. Nežinia, nieko negirdėt ką komisija mano — gal turi kitą ką numačiusi.

Visuomenė turi tai žinoti. Norinčių įsisukti į rašėjus gali atsirasti daug; gabesnių ir neišmanančių. Už darbą reikės apmokėti; veltui niekas nedirba. Tada, komisija turi pasirinkti geriausįjį! Mano pasiūlymas — M. Biržiška. — **A. R.**

Nesusipratimas

Agentas: — Aš atėjau įspėti, jog esame priversti atimti iš jūsų skalbemą mašiną.

Šeimininkė: — Kodėl?

Agentas: — Už tai kad nesumokate likusios sumos.

Šeimininkė: — Bet juk tu užtikrinai, kad mašina pati išsimokės.

Pavyzdingai Darbuojasi Patriotinis Chicagos Lietuvių Moterų Kliubas

Moterų Klubo Auka – $100 AL. Tarybai

Chicagos Liet. Moterų Klubas, negausus nariais, bet gausus prakilniais darbais, pradėjo 26-tus veiklos metus kilniais darbais ir užsimojimais. Pirmame šių metų susirinkime, Klubas išklausęs A.L. Tarybos atsišaukimo, nutarė paaukoti $100 Lietuvos laisvinimo darbams. Klubo pirmininkė p. L. Vanagaitienė ir narės Kazanauskienė ir Statkienė atstovaus Klubą ir įteiks auką bendrame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime vasario 13 d., Amalgamated salėj.

Tame pačiame susirinkime išklausytas dailininko P. Kiaulėno laiškas lietuvių tremtinių menininkų ir besukuriančio L. Meno Instituto reikalu. Narės nutarė paskirti iki $100 sušelpimui tremtinių menininkų bei Instituto įsteigimui.

Buvo pasitarta ir del tradicinio Klubo vasario 16 susirinkimo-minėjimo. Šįmet, vasario 16 išpuola trečiadieny, Klubo susirinkimo dienoje, tad minėjimas bus tuo labiau reikšmingas ir patriotiškas-lietuviškas. Klubo sekretorė, veiklioji p. Marė Rudienė bus minėjimo šeimininke-pirmininke. Jai talkininkaus narės J. Vilimienė, G. Zayner, H. Peters ir Ad. Kučinskienė. Pietums ir iškilmingam minėjimui p. Rudienė užsakė vietą puošniame Illinois Athletic Club, vidurmiesty. Numatoma sudaryti atitinkamą Nepriklausomybės Dienos programą.

Šis susirinkimas, kuriame priimta tiek daug gražių patriotinių nutarimų, įvyko puikioje, jaukioje pp. S. Balzekų rezidencijoje, Beverly Hills. p. Balzekienė karališkai priėmė ir pavaišino nares.

Vietoje bus priminti dar vieną pavyzdingą Klubo tradiciją. Atvėjuose, kuomet Klubas kviečiamas laikyti susirinkimus privačiuose narių anmuose, narės išreiškia padėką šeimininkėms ypatingu būdu: apart žodžiu reiškiamos padėkos, kiekviena narė suteikia auką Klubo labdaros fondui, iš kurio vėliau skiriamos aukos tremtinių bei kitų sušelpimui. Pastarame susirinkime surinkta arti $30.

Iš raportų paaiškėjo, kad praeiti metai, Klubo sidabriniai metai, buvo ytin našūs kilniais darbais. Vien tremtiniams studentams pasiųsta 50 CARE siuntinių ir keletas vertingų naujų rūbų ir batų siuntinių. Sušelpta kelios tremtinių šeimos, ir buvo gausiai aukota įvairiems Amerikos ir lietuvių reikalams. Tikrai galima pasididžiuoti Chicagos Lietuvių Moterų Klubo veikla ir duosnumu.

Dabartinę Klubo valdybą sudaro šios ponios: pirm. L. Vanagaitienė, vice-pirm. D. Kuraitienė, sekretorė M. Rudienė, iždininkė O. Biežienė, fin. sekr. J. Kazanauskienė. — **Narė.**

Apsimoka taupyti ir skolinti saugioj vietoj. Pinigai padėti iki 10-tos kas mėnesį dividendas rokuojasi nuo pirmos mėnesio dienos. Duodam paskolas už žemą nuošimtį.

Turtas virš $21,000,000.00 :-: Atsargos fondas $1,850,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

Member Federal Savings and Loan Insurance Corp.

STANDARD FEDERAL BUILDING

4192 Aarche Ave. – Tel. VIrginia 7-1141

CICERO, ILL.

Ruošiamas Vajus

Cicero BALF 14 skyrius rengia drabužių rinkimo vajų, kuris tęsis tik vieną savaitę nuo 7 iki 13 d. vasario imtinai dėl, pastovių patalpų stokos. Maloniai prašoma plačioji visuomenė teigiamai reaguoti šią rūbų rinkliavą: drabužiai, apavas ir maistas, ypatingai riebalai yra labai reikalinga tremtiniams, nes tai yra jų gyvybinis klausimas. Pas mus tų gėrybių nestoka, todėl surūšiavę, dar galimus devėti rūbus, pav. išėjusius iš mados, atiduokite savo vargstantiems tautiečiams. Tą savaitę bus priimama dieną ir vakarais parapijos svetainėje 15th St. ir 49th Ave.

Reikalinga visų talka: visi turime subruzti, paraginant net ir svetimtaučius. Tame reikale gali daug padėti ir namų sargai (dženitoriai); per jų rankas daug kas eina. Nebūkite šykštūs, prisiminkite vargstančius: jūsų pastangos ir geri norai nušluotis ne vienam gailią ašarą. Kam tai būtų neparanku, tai aukas galite pristatyti bet kokiu laiku tiesiog sandėlin — 4714 So. Marshfield Ave., kur P. Mickūnienė priima.

Amerikiečių karinis laivas "Old Ironside" buvo pastatytas ne iš geležies, bet iš medžio.

MARGUTIS

"DIENŽODIS" LEIDŽIAMAS NUO 11 BALADŽIO, 1932

1450 Kil. — 12 METAI

WHFC

(1450 Kil.)

Sekmadieniais — 1 val. popiet.

Darbo Dienomis — 9:30 v. v.

KETVIRTADIENIAIS NUO

7 iki 8 val. vakare

Namų Taisytojas Kontraktorius

GEO. BORCHERTAS

Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.

10546 S. Artesian Av.

Tel. Cedarcrest 1739

Income Taksus Pildo

J. P. VARKALA

Valstijos Registruotas Auditorius

2401 W. 63RD ST.

Tel. WAlbrook 5-7711

Cicero Balfo 14 Skyrius Ruošia Pramogą

Kavo 6 dieną parapijos svetainėje ruošiamas parengimas BALF'o naudai. Cicero Balfo 14 skyrius deda pastangų paruošti įspūdingą parengimą, kad sukelti daugiau pinigo didžiausian vargan patekusius savo tautiečius remti. Tikimasi daug publikos. — D.

Magelano kelionė aplink pasaulį 1519 metais užtruko net 1,093 dienas.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN

Lietuvis Advokatas

2201 West Cermak Road

Ofiso valandos: Kasdien nuo 1—5 išskyrus trečiadienius

Tel. VIRginia 6776

Vakarais Pagal Sutarties

Rezidencija: Matteson, Ill.

Tel. Chicago Heights 995-Y 1

DR. S. NAIKELIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas

3417 S. Halsted Street

VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.

Nedėliomis pagal Sutartį

Dr. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210

Res. Tel. REPublic 0054

Jeigu Neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868

VALANDOS:

Kas diena nuo 1 iki 3 val. po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakarais

Trečiadienio vakarais ir Sekmadieniais pagal Susitarimą

Tel. VIRginia 6582

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

2201 W. Cermak Rd.

Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak.

Šeštadieniais nuo 1 iki 3 popiet

Trečiad. ir Sekmad. ofisas yra uždarytas.

REZIDENCIJA:

3241 West 66th Place

Tel. REPublic 7868

Apdrauda–Paskolos REAL ESTATE

Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.

Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti

August Saldukas

4038 Archer Ave.

Prone LAFayette 6719

Namų Tarnyboje

— O kaip jums patinka dirbti pas tuos žmones?

— Iš pirmos dienos su manim elgias kaip su namiške. Ponas sako, jog nemoku virti, o ponia kaltina eikvojime riebalų.

Phone Calumet 7258

DR. M. ŽILVITIS

DENTISTAS

3246 S. Halsted Street

Dr. Margeris

3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Šventadieniais tik susitarus

Phone YARds 7299

Tel Pullman 8277

I. E. MAKARAS, M. D.

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

11750 PARNELL AVE.

Chicago 28, Ill.

YARds 2246

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Valandos nuo 9 iki [illegible]

Seredoj pagal sutartį

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Ofisas: 4645 S. Ashland Ave.

Chicago 9, Ill.

Ofiso Valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser's, Sub's ir Ned' tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas: YARds 4787

Namų Tel. PROspect 1930

Kad neatsakys viršutiniai telefonai, Šauk Midway 0001.

Phone YARds 5921

Res. Tel. KENwood [illegible]

DR. BERTASH

756 W. 35th Street

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30-[illegible]

29 Metų Patyrimo

VALANDOS: 6—8 val. vakare

Šeštadieniais visą dieną. Kitomis valandomis—pagal susitarimą

Victory 1522

DR. J. KULIS

Valandos:

9 iki 12 a.m.—6 iki 8 p.m.

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3259 So. Halsted St. Chicago

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED ST. kampas 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki [illegible]

Nedėliot pagal sutartį

3%

MOKAME 3% DIVIDENDŲ Už Paid Up Taupimus

(current rate)

Pasidėję pinigus šioj tvirtoj įstaigoj visada gausite geresnį atlyginimą. Visų indėliai apdrausti iki $5,000.00

Mes perkelsime jūsų pinigus iš kitų įstaigų į CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, jeigu itsinešite į mūsų raštinę taupymo knygutę.

Musų Turtas Siekia $3,500,000.00

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

JOHN PAKEL, President

6234 S. Western Avenue Phone GRovehill 6-7575 Chicago 36, Illinois